

Swedbank

Toiduainetööstus

Tööstusettevõtete uuring 2026

Oliver Olt

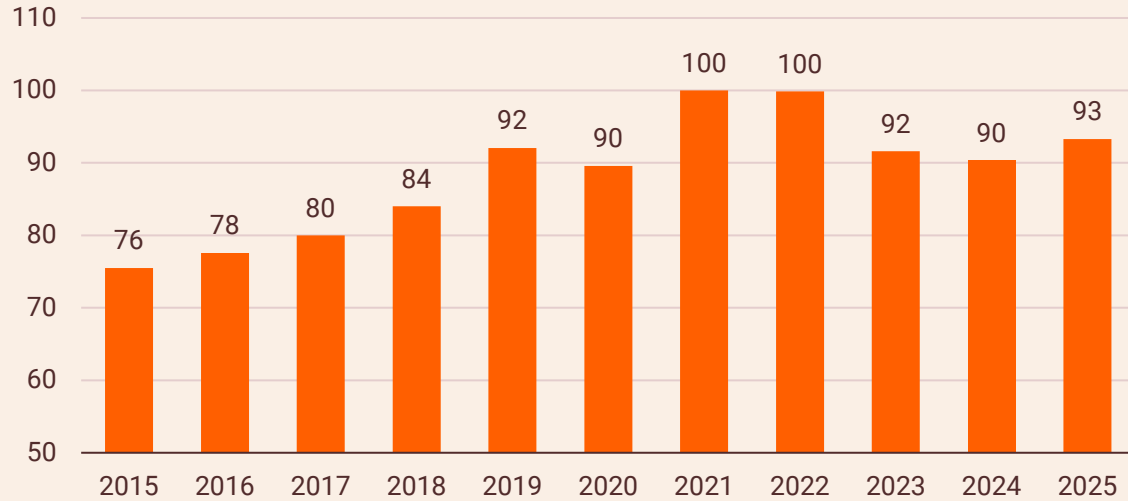
Makromajanduse ülevaade

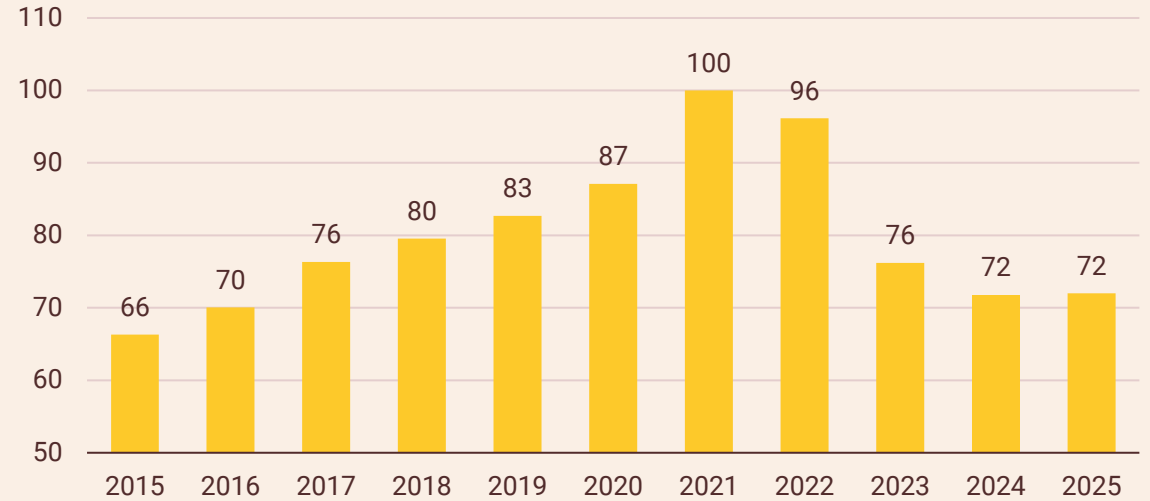
Tööstustoodangu mahuindeksid (2021=100)

Graafikutel on toodud 3 suurima tööhõivega tööstussektori segmenti

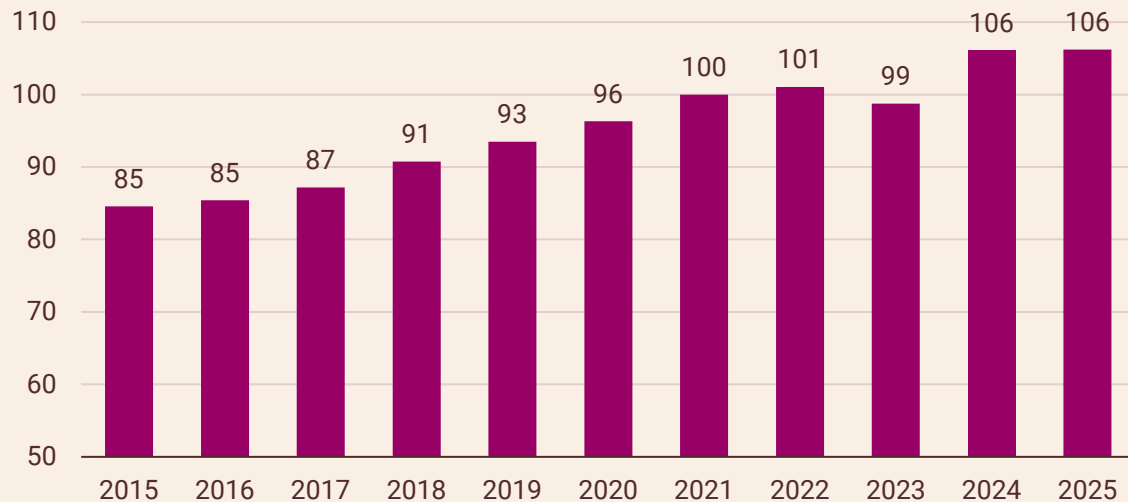
Tööstustoodang kokku

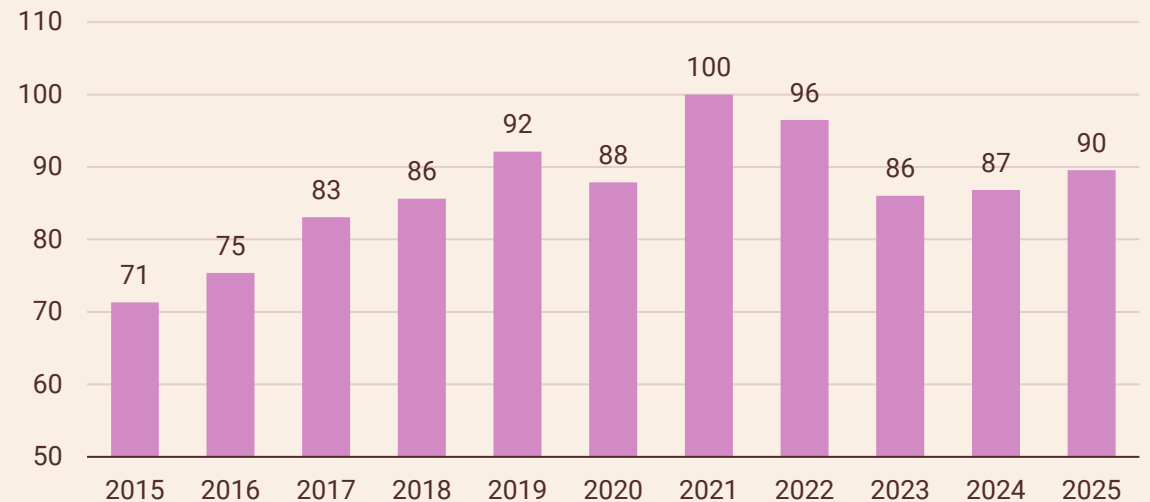
Puidutöötlemine ja puittoodete tootmine

Toiduainete tootmine

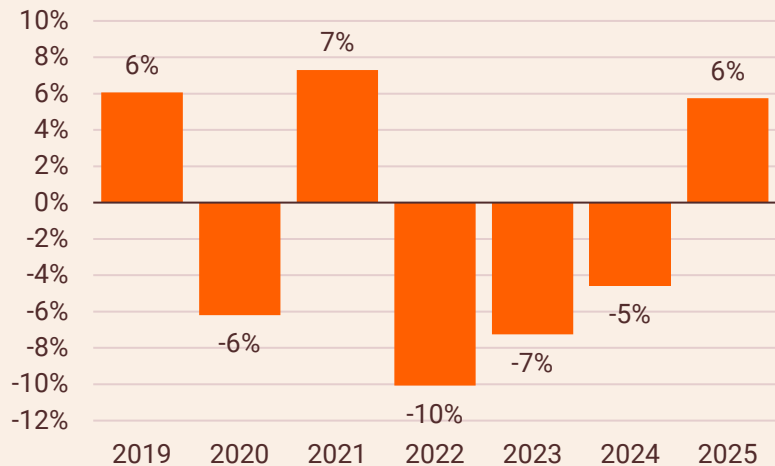

Metalltoodete tootmine

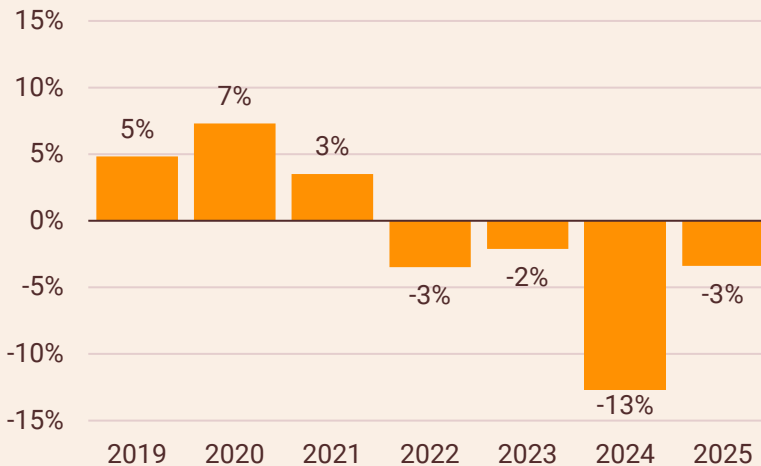

Töötleval tööstusel oli lisandväärtuse kasvu osas edukas aasta

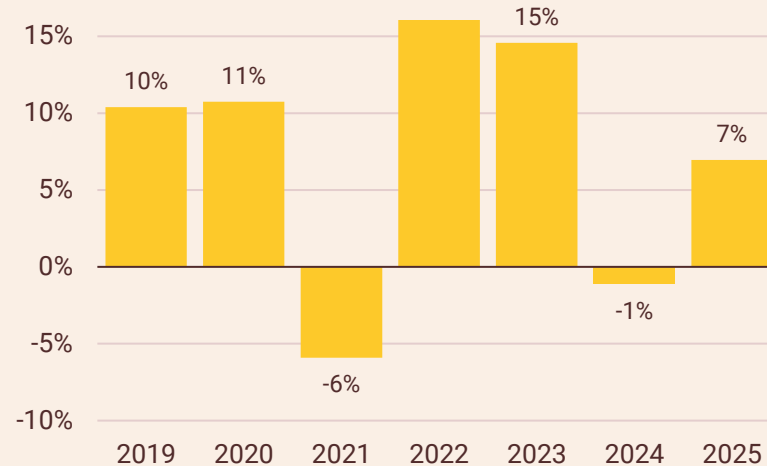
Töötlev tööstus

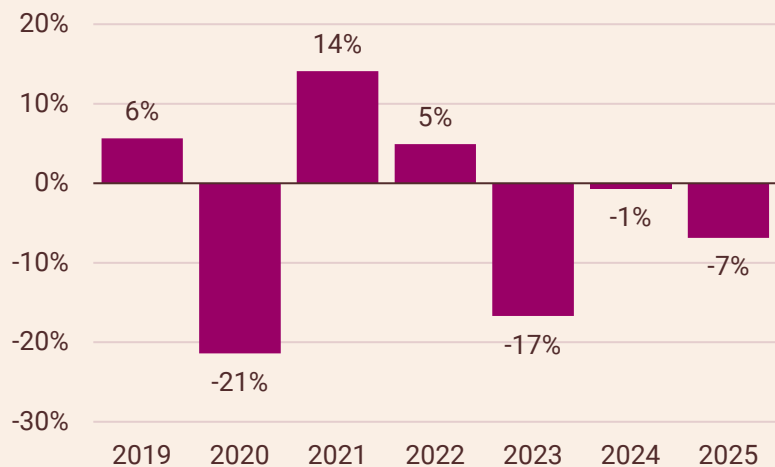
Ehitus

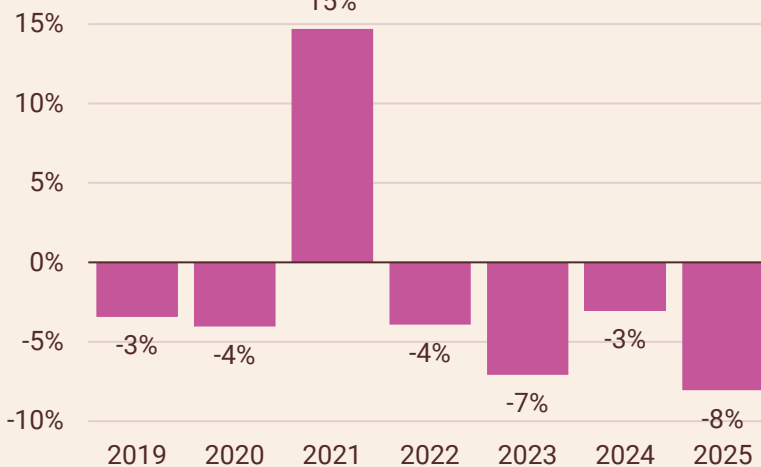
Info ja side

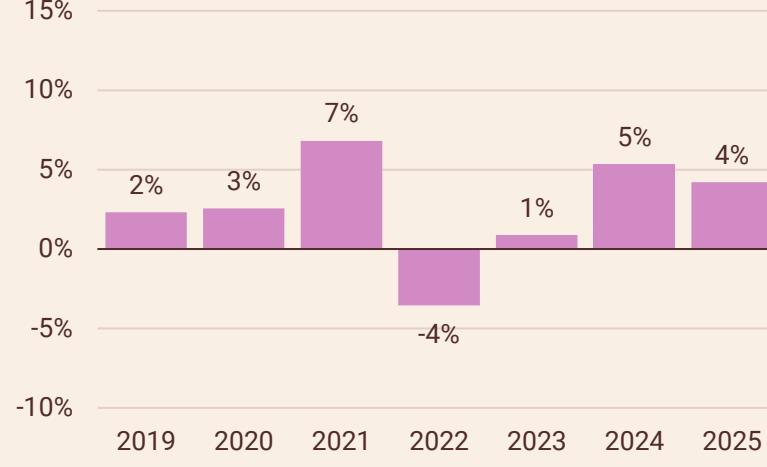
Veondus ja laondus

Hulgi- ja jaekaubandus

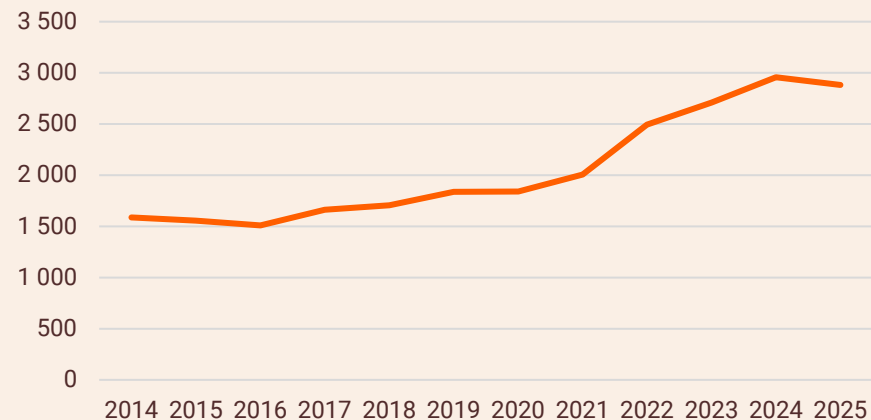

Kinnisvaraalane tegevus

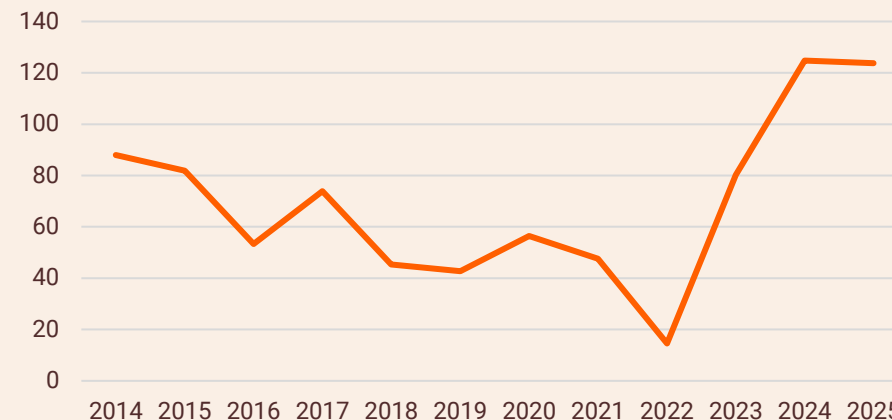

Toiduainesektor on tulnud kiire inflatsiooniga keskkonnast läbi

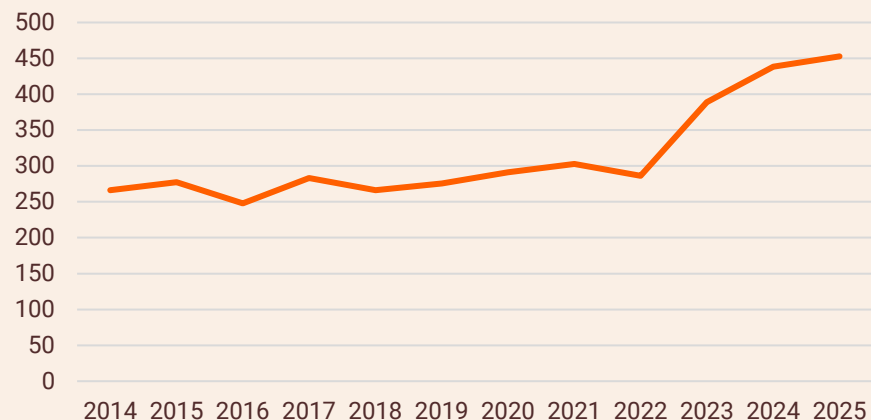
Müügitulu, mln eurot

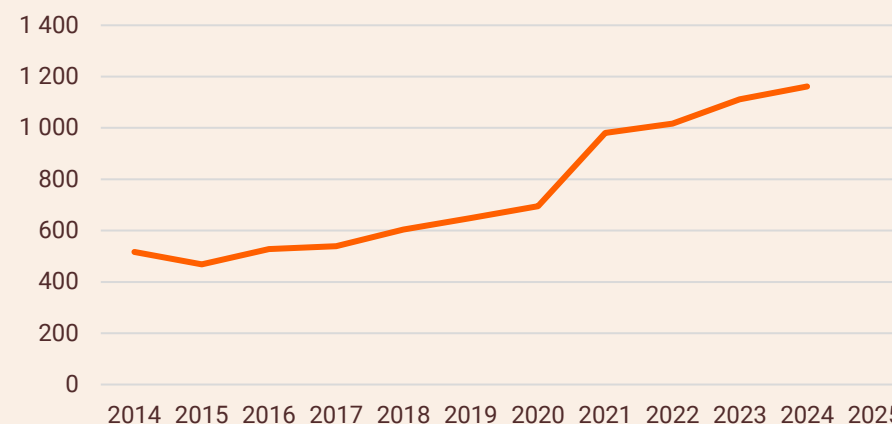
Kogukasum, mln eurot

Puhas lisandväärtus, mln eurot

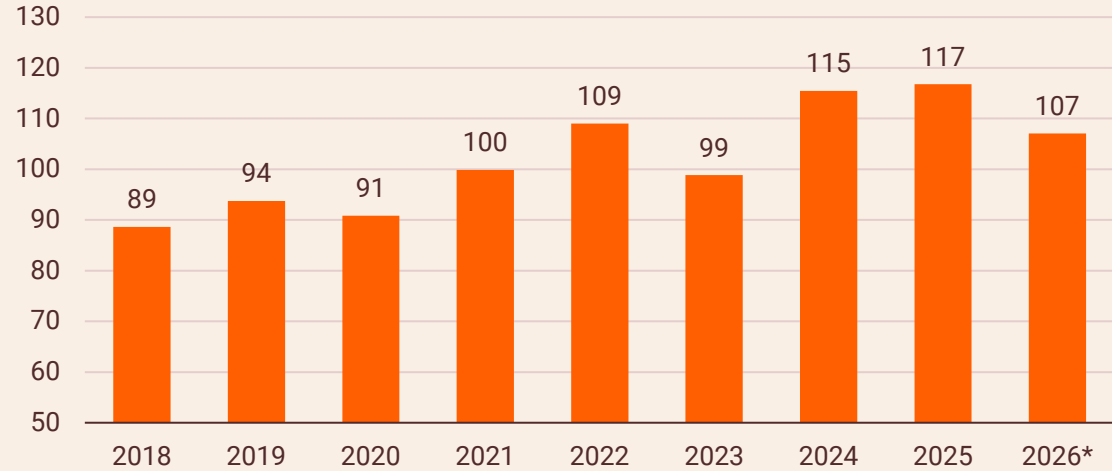
Eksport, mln eurot

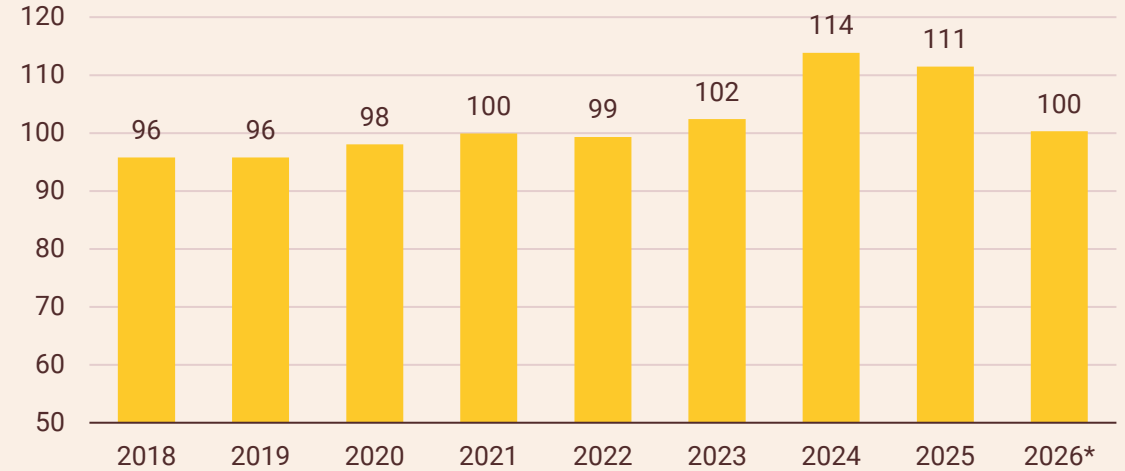
Toiduainetööstuse mahuindeksid (2021=100)

Graafikutel on toodud 4 suurima toiduainetööstuse segmenti

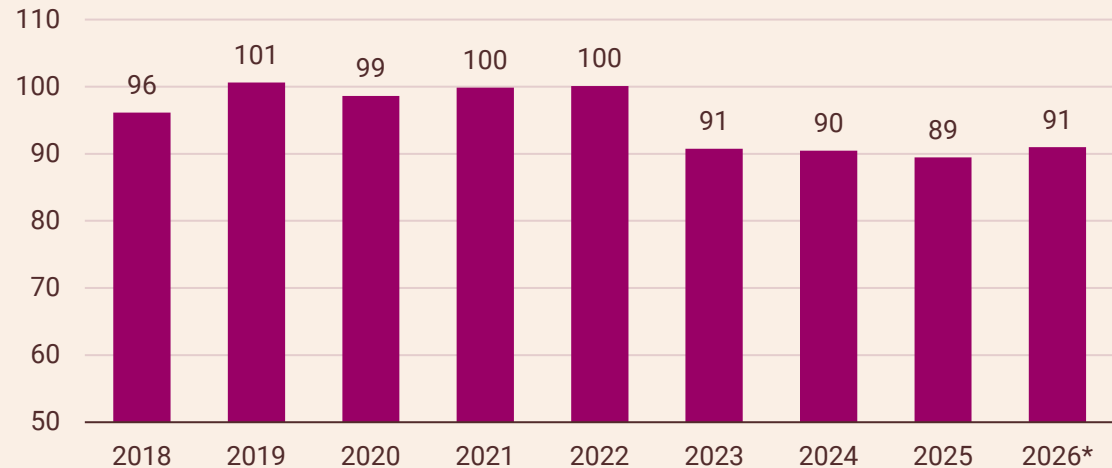
Muude toiduainete tootmine

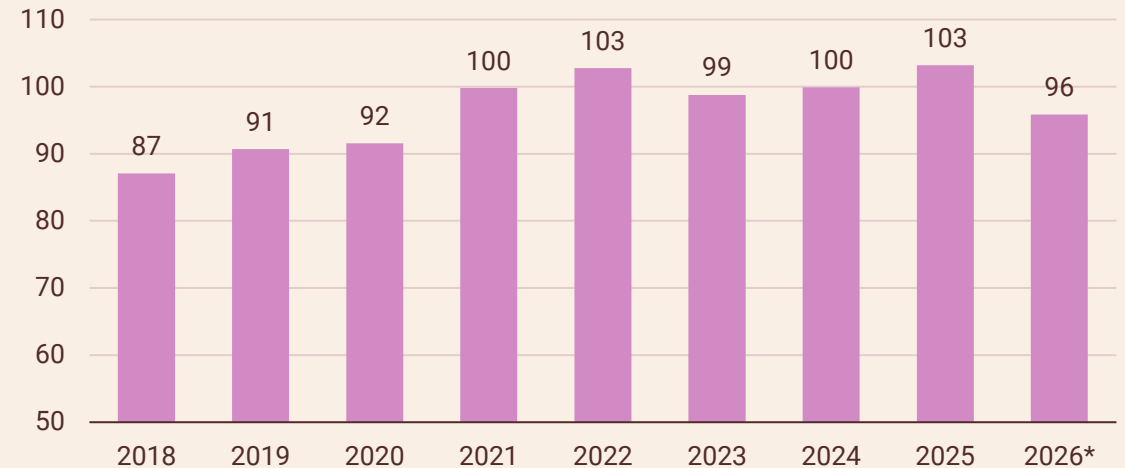
Piimatoodete tootmine

Lihatööstus

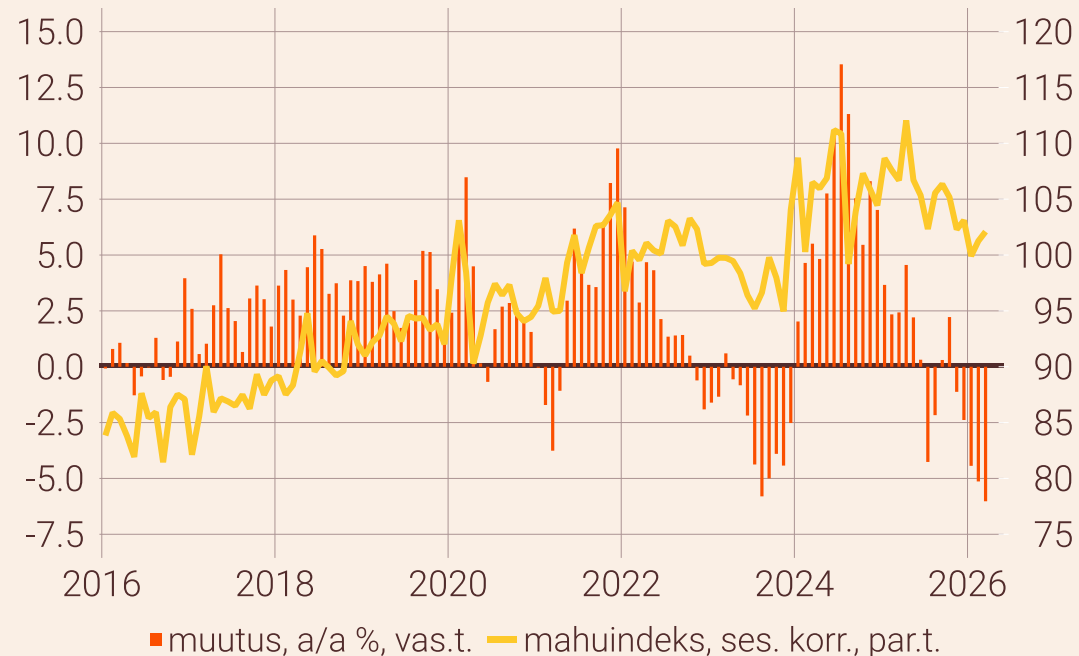
Joogitootmine

Toiduainetööstus on vaatamata aasta alguse nõrgale stardile säilitanud valmisoleku kiireks kasvuks

Toiduainetööstuse tootmismahut

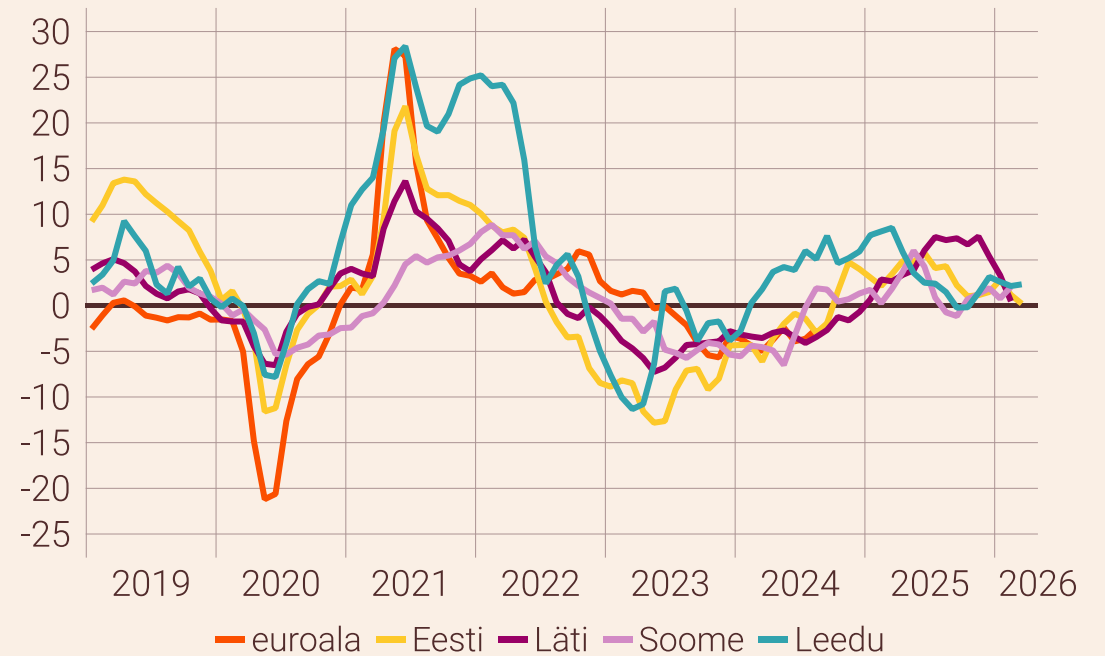
indeks, tööp.arvuga korrig.

Allikad Swedbank Research & Macrobond

Töötleva tööstuse tootmismahut

a/a %; 3 kuu keskm.

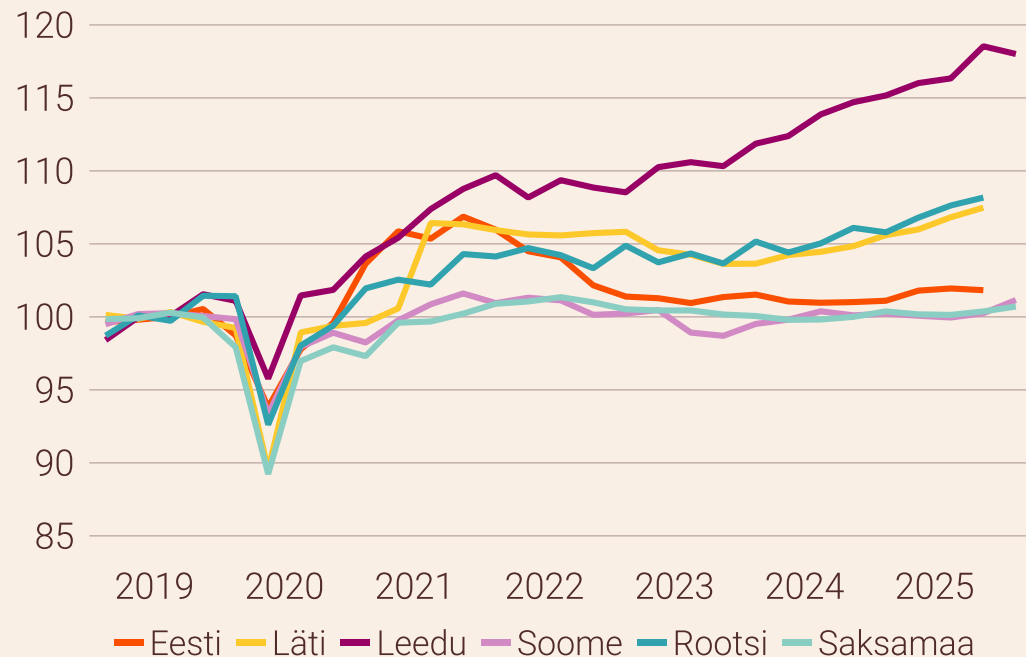

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Tööstusettevõtete taastuv kindlustunne loob eeldused majanduse uueks tõusuks

SKP

Indeks, 2019=100, püsivhindades, ses. ja kalend. korrig.

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti tööstusettevõtete kindlustunne

%, hinnangud

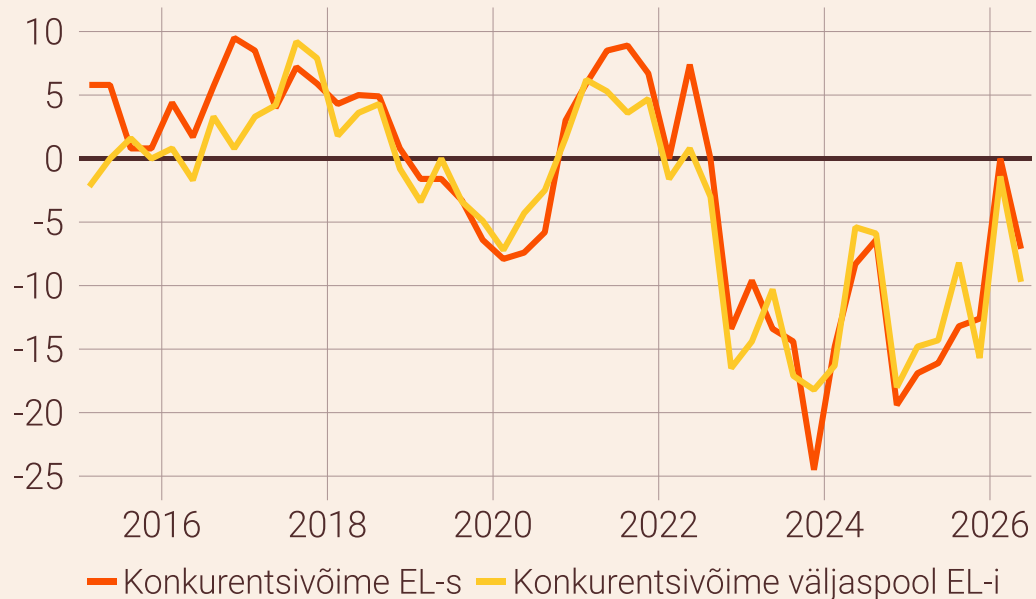

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti tööstuse kindlustunne on asunud stabiilsele tõusuteele ning suurim pessimism taandub

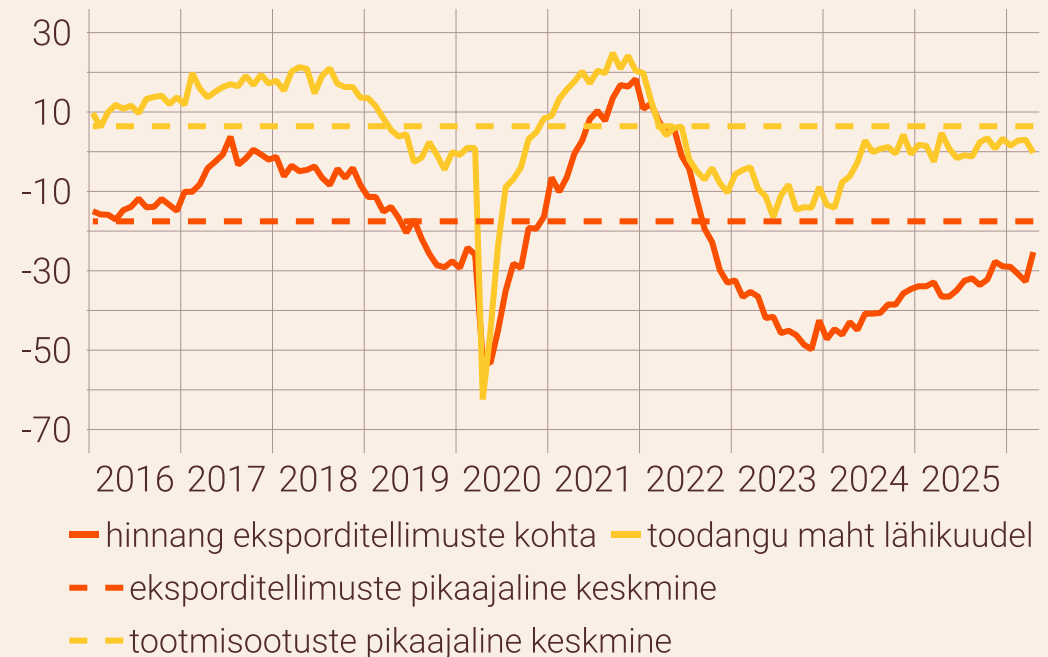
Eesti tööstusettevõtete hinnang oma konkurentsivõime kohta

saldo, %

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Tööstuse hinnang tootmisele ja ekspordile %, sesoonselt korrigeeritud

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Swedbank

Uuringu tulemused

Tööstusettevõtete uuring 2026

Uuring: 228 Eesti tööstusettevõtet

Tööstusettevõtete uuring toimub 15. korda

Tööstussektor:

9%	Ehitusmaterjalide tööstus
12%	Toiduainetööstus
20%	Puidutööstus
23%	Masina- ja metallitööstus
36%	Muu töötlev tööstus

Toiduainetööstuse valim (27 ettevõtet)

Müügitulu	1,6 miljardit
Mediaan müügitulu	10 miljonit
12 ettevõttel müügitulu	>20 miljonit
Töötajate arv kokku	4 041
Keskmine töötajate arv	150

Lühikokkuvõte

Toiduainetööstus

Müügitulu kasvuootused sektoris keskmiselt (%)

-2%

EBITDA ootused (% ettevõtetest)

kasvab

56%

jääb samaks

30%

langeb

15%

Toodangumahud muutuvad sektoris keskmiselt (%)

-1%

TOP 3 riski (% ettevõtetest)

- toodete konkurentsivõimelise omahinna tagamine
- võtmetöötajate hoidmine ja värbamine
- ostjate portfelli ja kontsentratsiooni hajutamine

85%

48%

37%

Investeeringute kasvuootus sektoris

+89%

Investeeringute tasuvusaeg keskmiselt

4,9 aastat

Automatiseerituse osakaal

52%

Digitaliseerituse osakaal

49%

Uutele turgudele siseneb

59% ettevõtetest

TOP 3 uut sihtturgu

Saksamaa, Rootsi, Taani

Tööjõupuudus piirava tegurina (5 palli skaalal)

2,2

Töötajate arvu kasv

+1%

Keskmine palk tõuseb

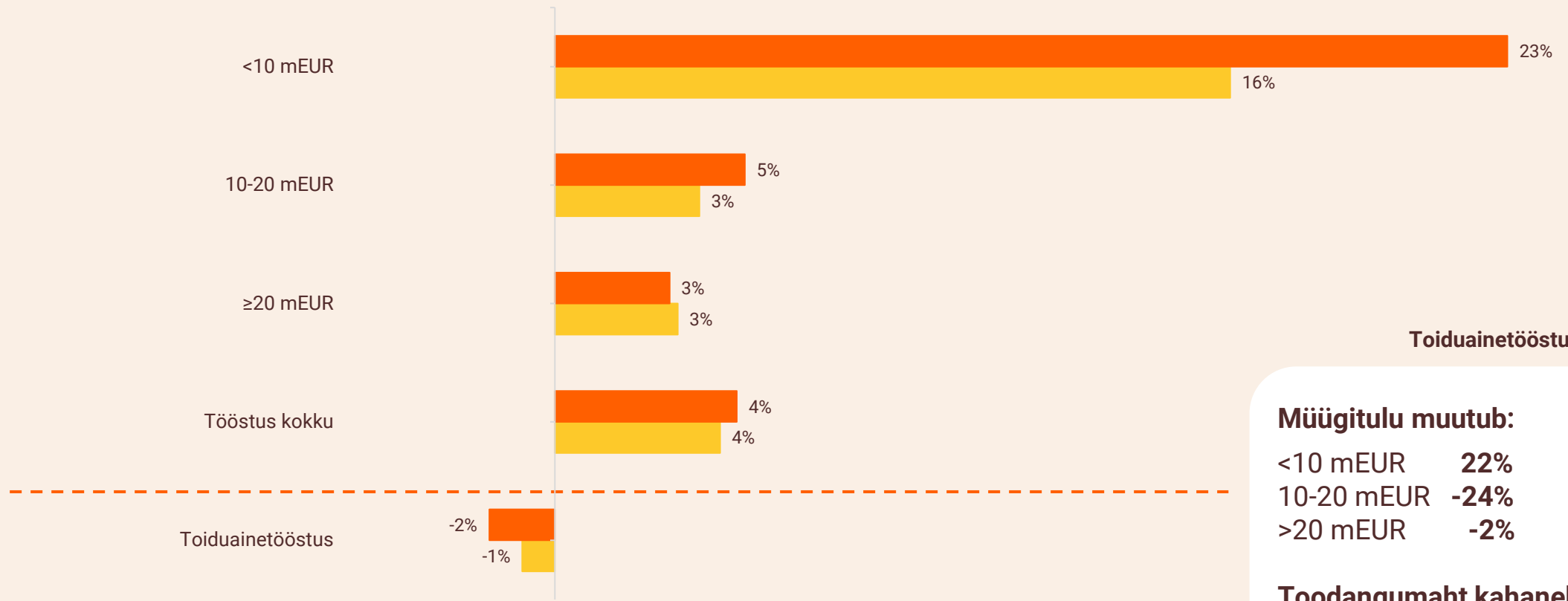
+4%

Küberrünnaku risk (5 palli skaalal)

3,2

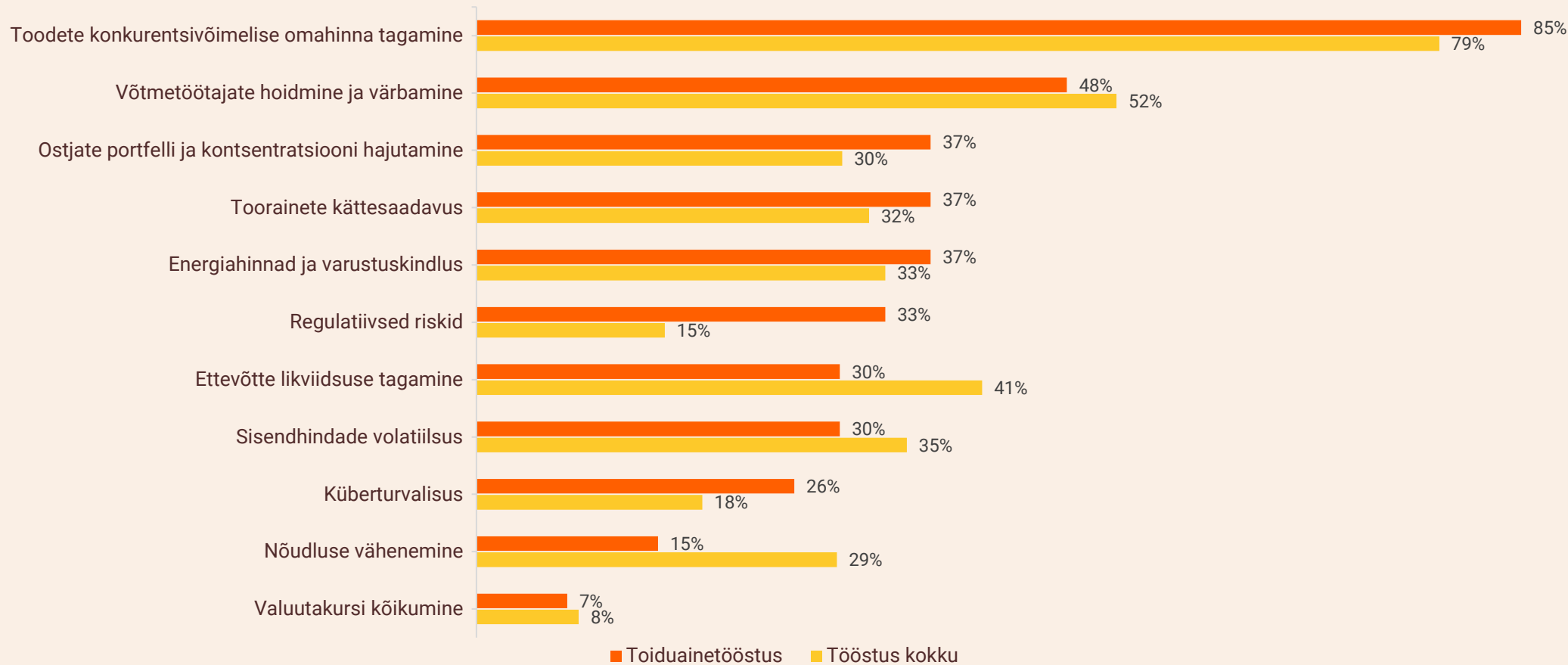
Müügitulu väljavaated 2026 on mõningases languses

Müügitulu ja toodangumahu kasvuootused

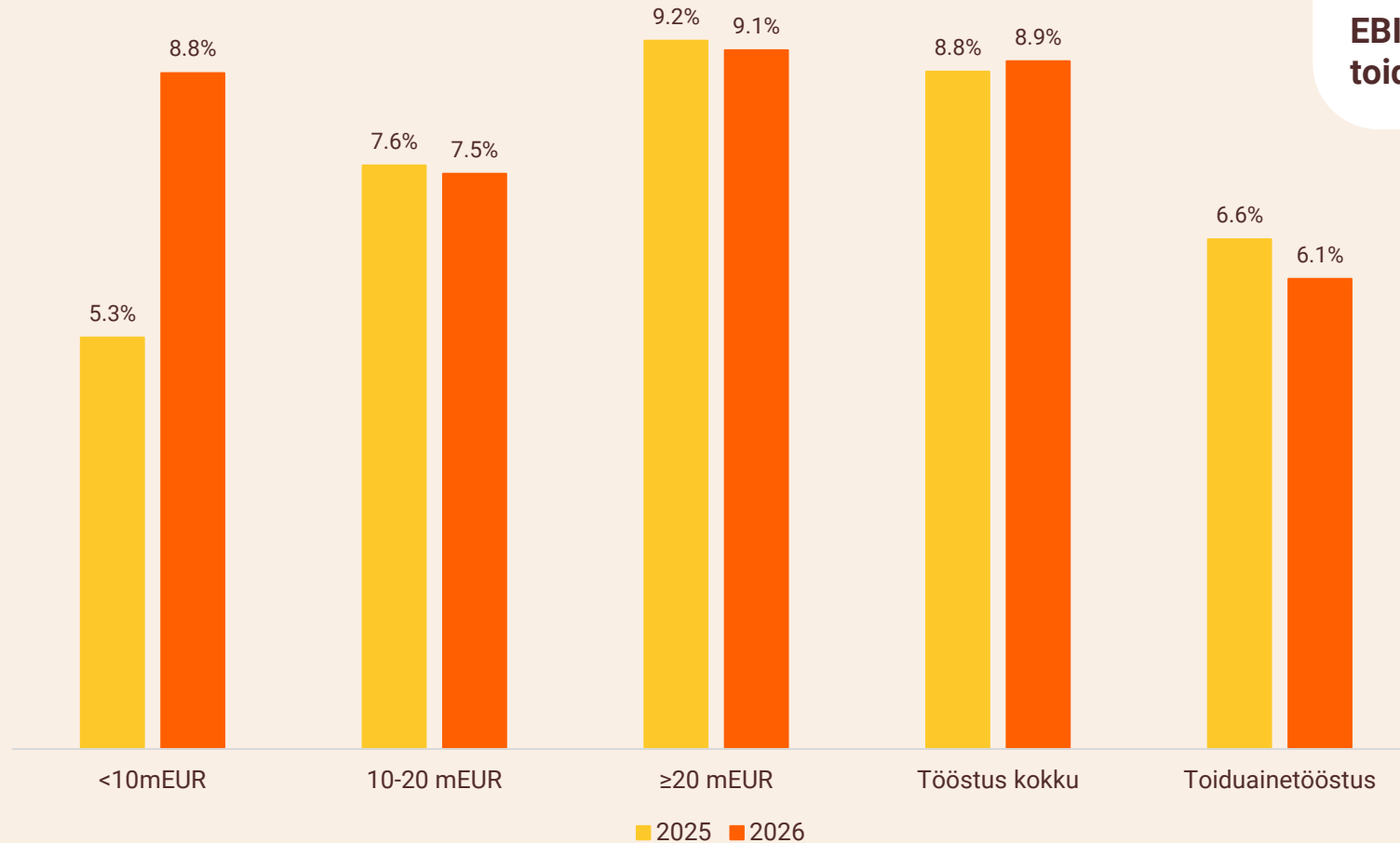
Riskidest on enim fookuses toodete omahind ja tööjõuga seonduv

Milliste riskide juhtimine on kõige olulisemad?

EBITDA marginaal püsib stabiilsena

EBITDA marginaal 2025 ja prognoos

EBITDA ootused
toiduainetööstuses:

56% arvates **kasvab**
30% arvates **jääb samaks**
15% arvates **langeb**

**EBITDA marginaal
toiduainetööstuses langeb**

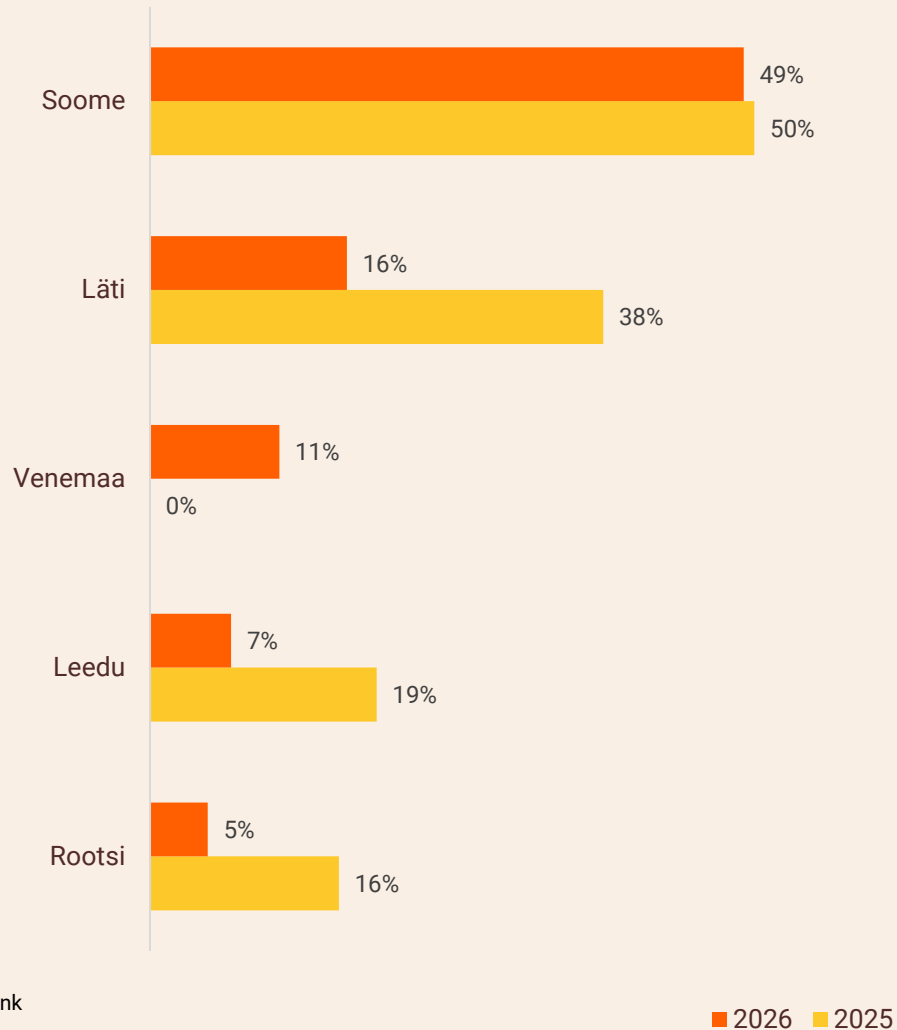
**Väiksemad
toiduainetööstuse
ettevõtted
prognoosivad
suuremat
kasumlikkust**

Turg

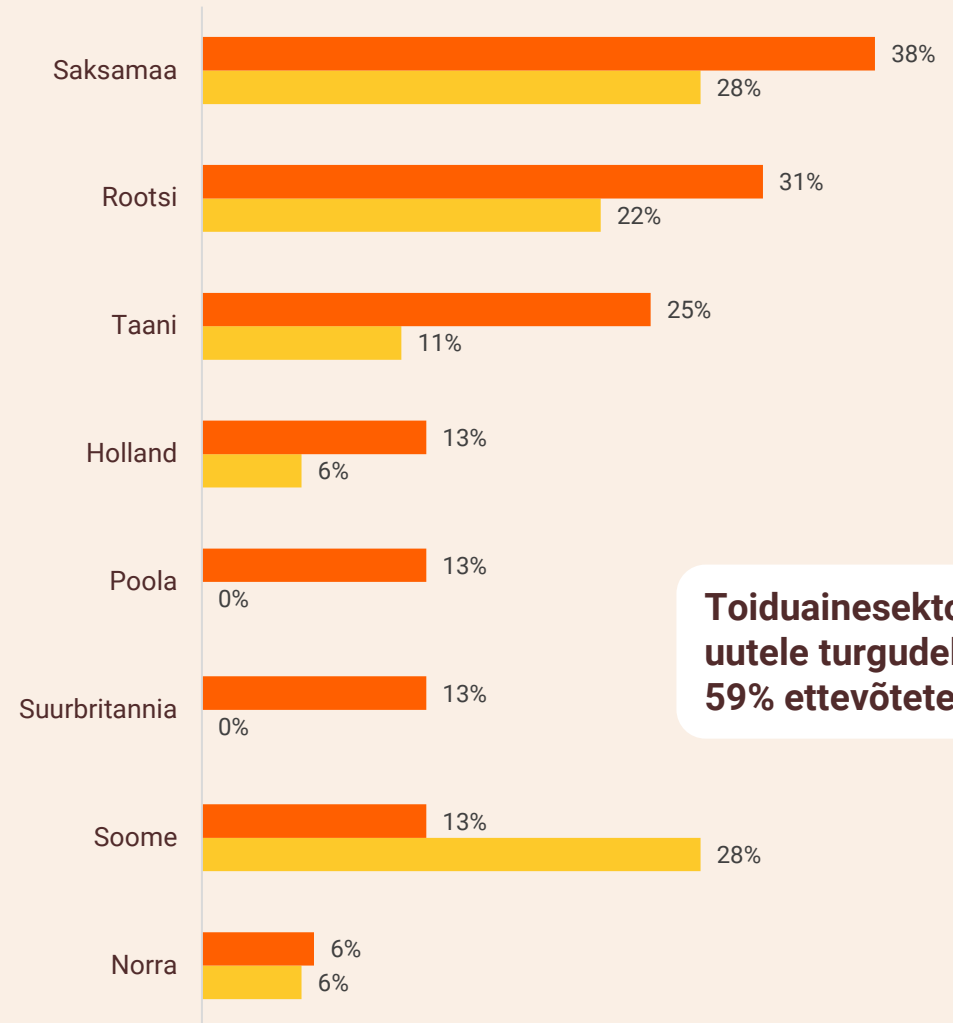

Fookus püsib uutel turgudel

Peamised sihtturud

Olulisemad uued sihtriigid (valimist 59%)

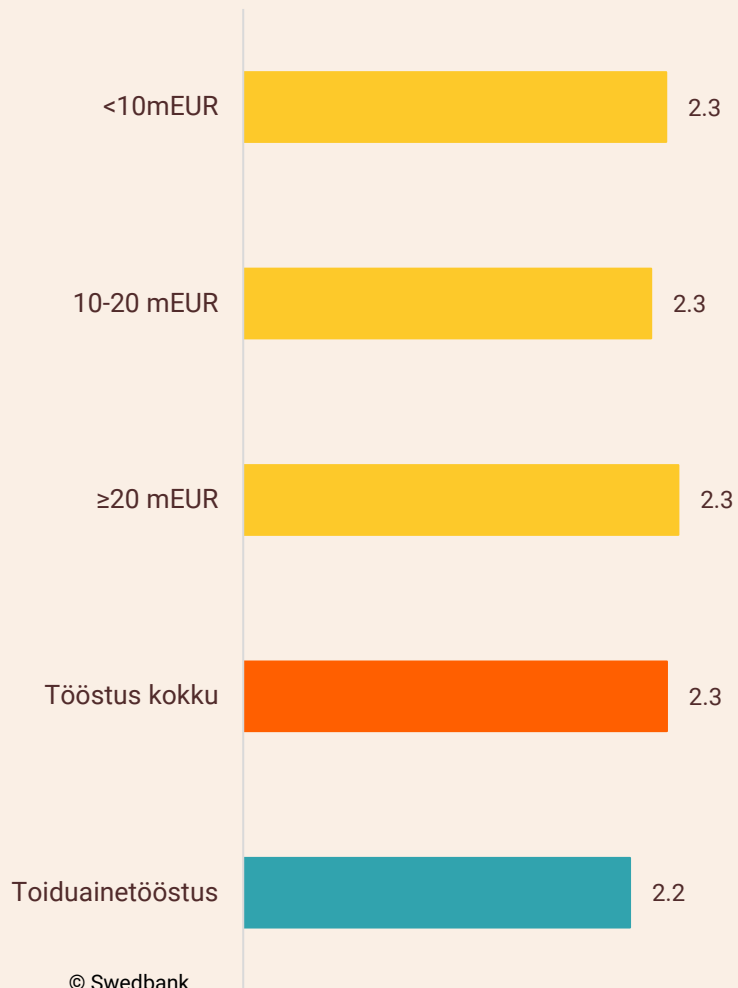
Toiduainesektoris plaanib uutele turgudele laieneda 59% ettevõtetest

Tööjõud

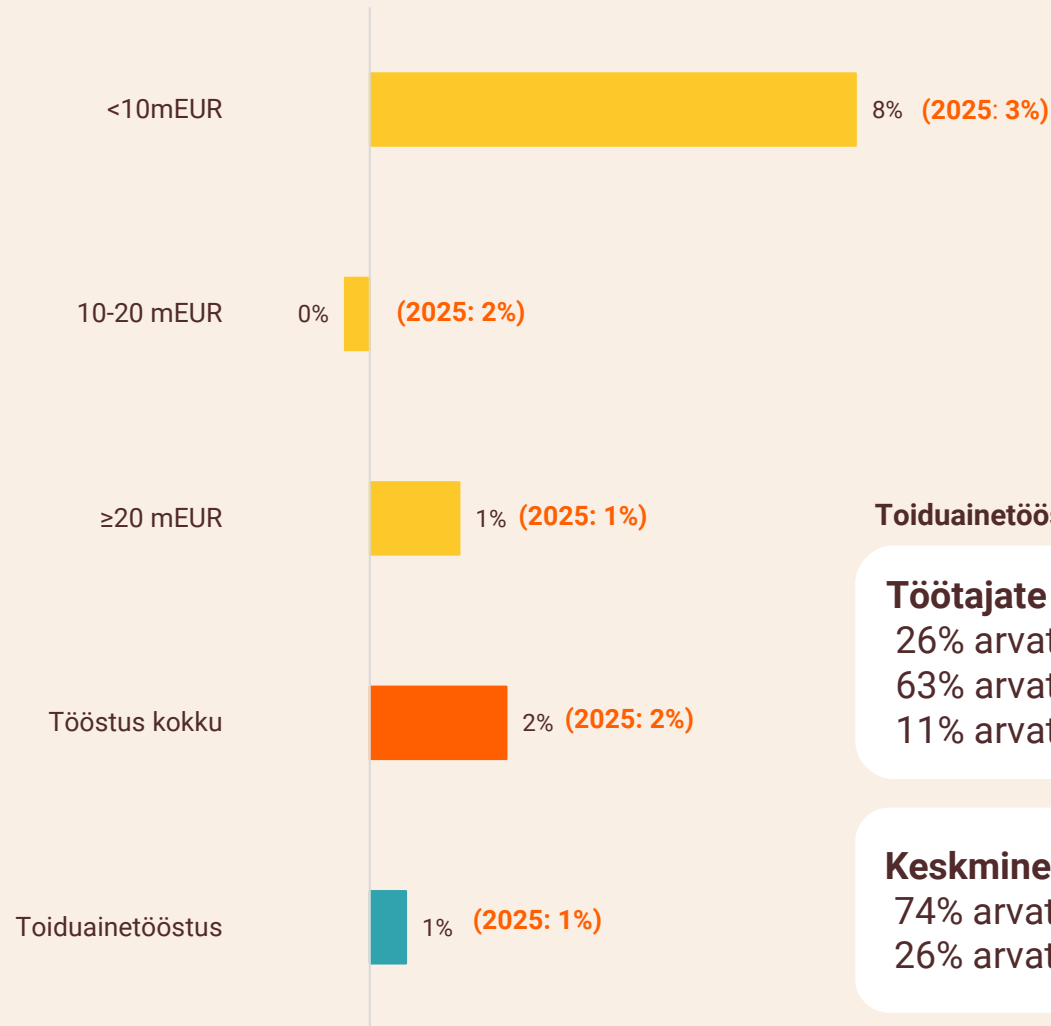

Sektoris valitseb palgakasvu ootus

Kui oluliselt piirab ettevõtete arengut tööjõupuudus? (viiepallisüsteemis)

Töötajate arvu muutus

Keskmine
palk tõuseb
sektoris
+3,7%

Toiduainetööstus

Töötajate arv:

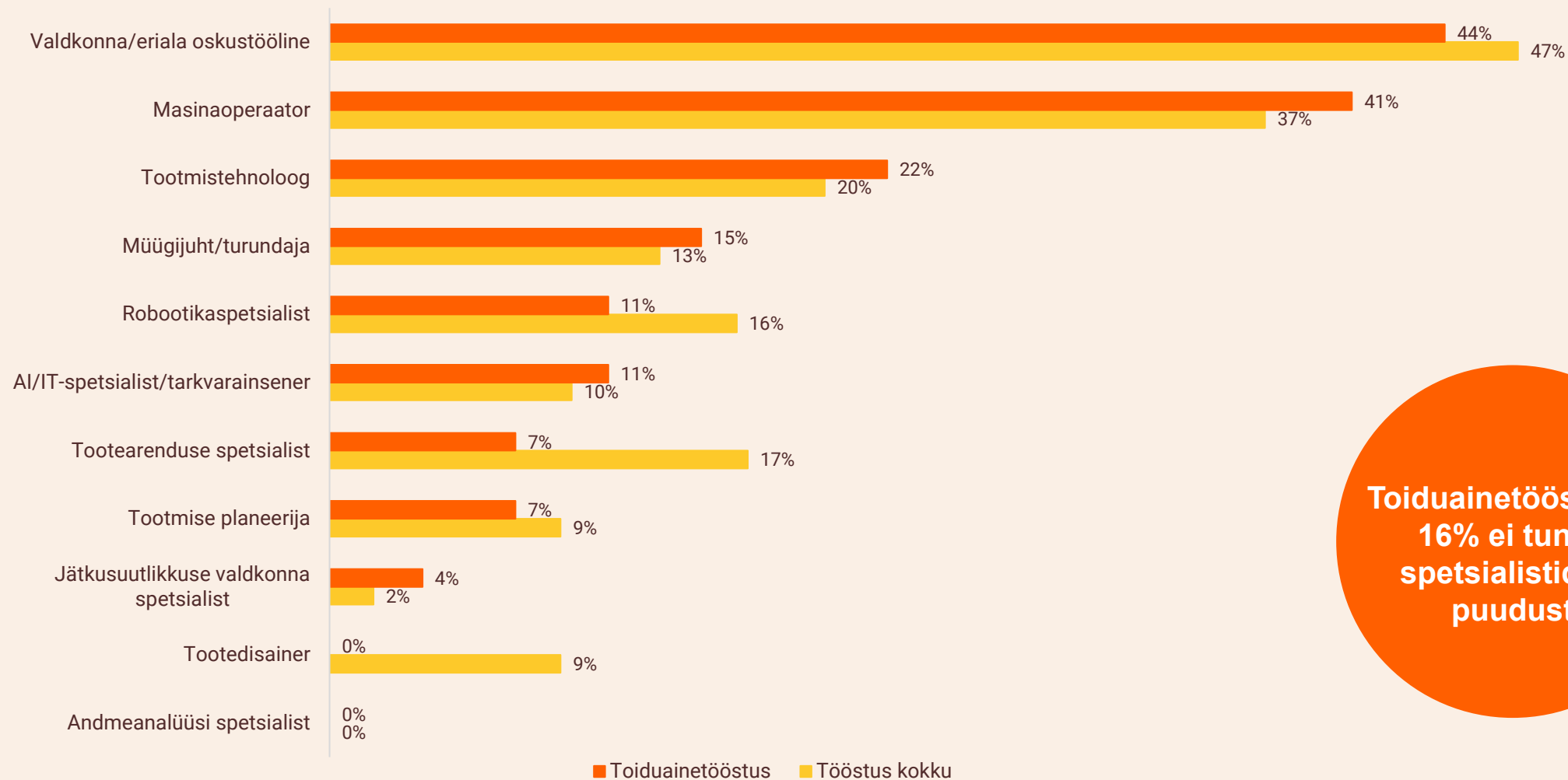
26% arvates suureneb
63% arvates jääb samaks
11% arvates väheneb

Keskmine palk:

74% arvates suureneb
26% arvates jääb samaks

Oskustöölise ja spetsialistide vajadus on kõrge

Mis valdkonna spetsialistidest on kõige enam puudus?

**Toiduainetööstuses
16% ei tunne
spetsialistidest
puudust**

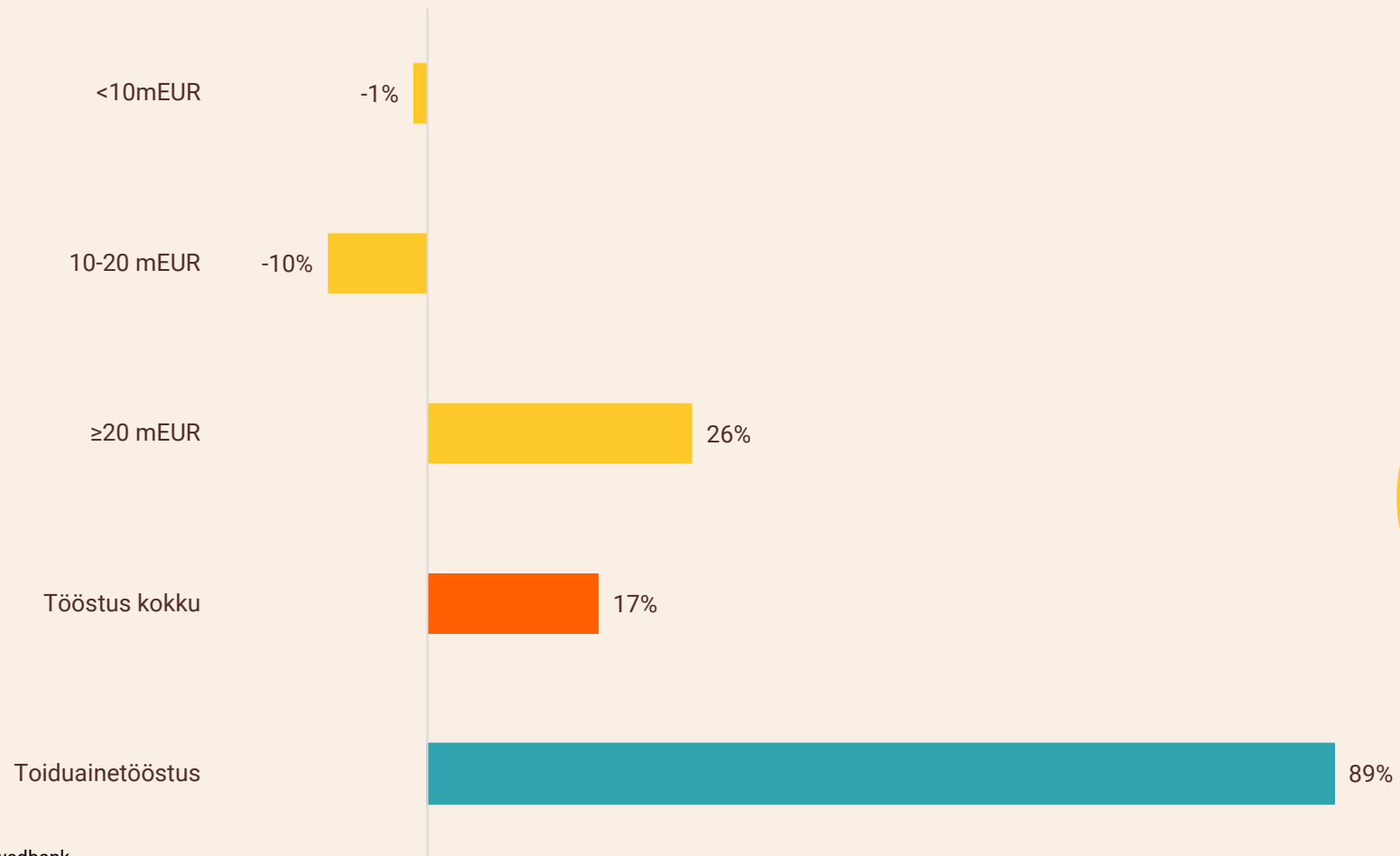

Investeeringud

Ligi 2/3 toiduainetööstuse ettevõtetest plaanivad investeringuid kasvatada

Oodatav investeringute kasv 2026. aastal (YoY)

Toiduainetööstus

Investeringute kasv sektoris: 89%

Keskmine tasuvusaeg: 4,9 aastat

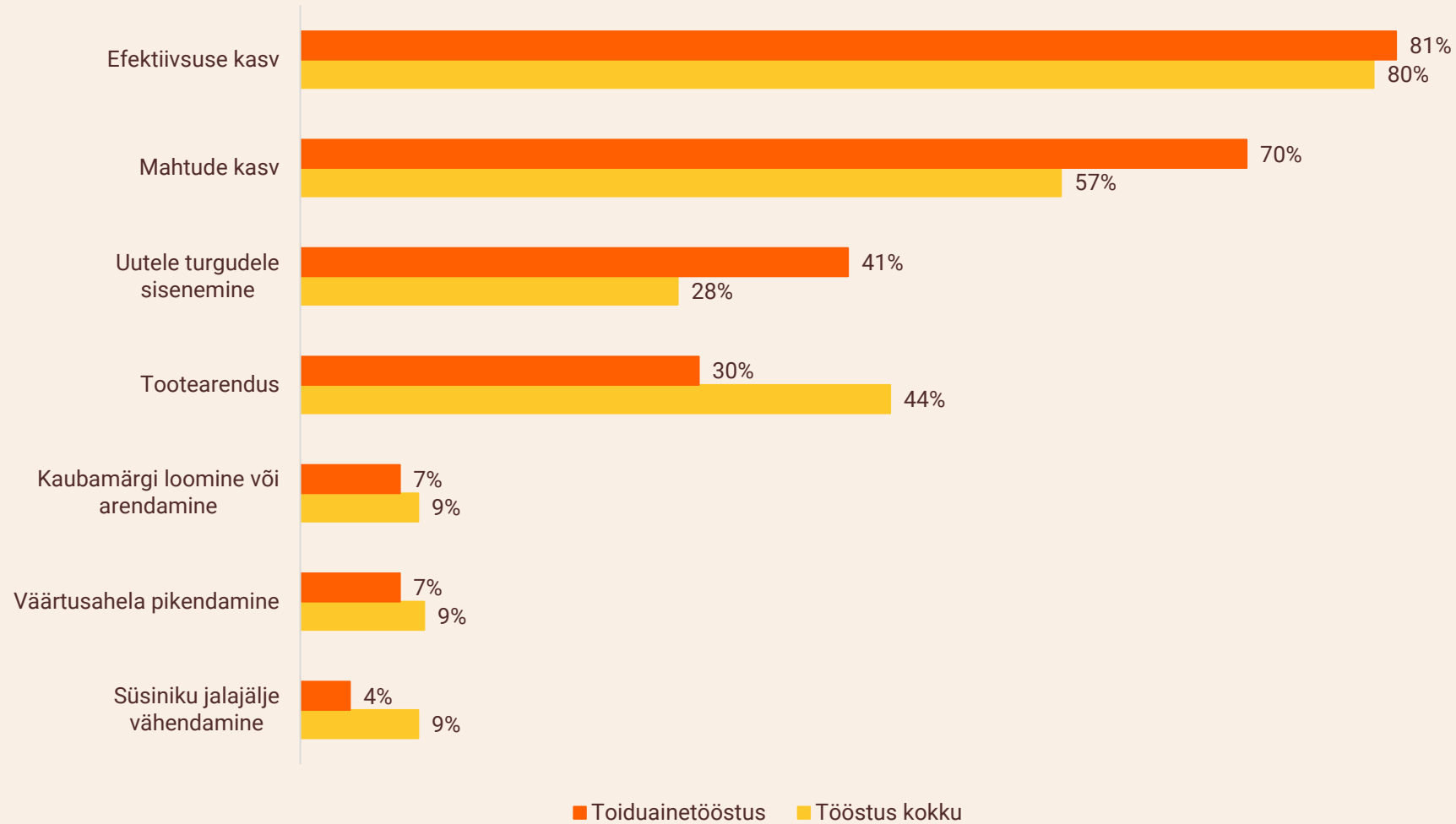
Investeringuid planeerivad kasvatada:
<10 mEUR - 75%
>20 mEUR - 58%

Toiduainetööstuse investeringud 2026 aastal:

65% arvates suurenevad
8% arvates jääb samaks
27% arvates väheneb

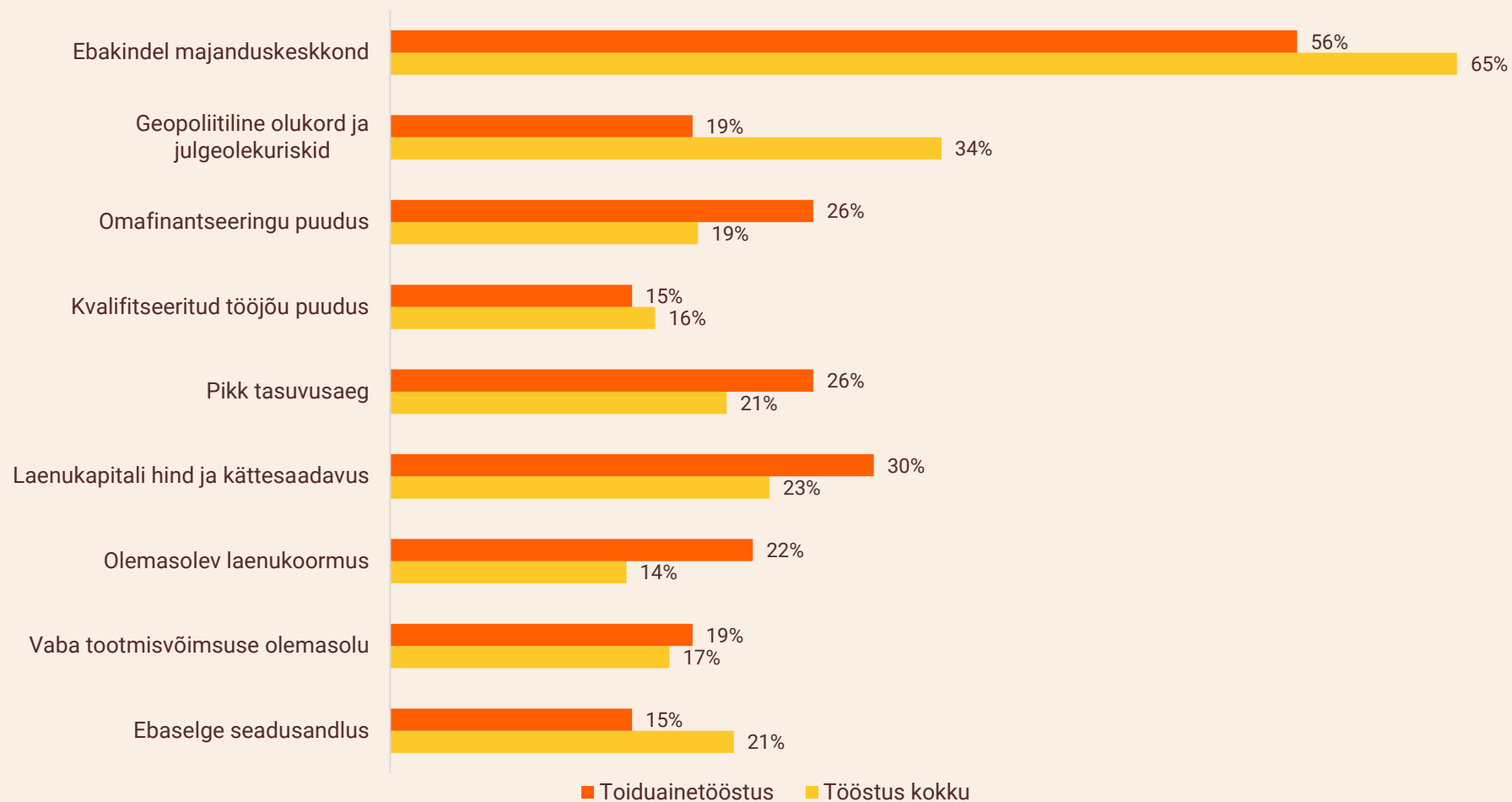
Ettevõtete prioriteediks on efektiivsuse kasvatamine

Ettevõtete investeeringute peamised eesmärgid

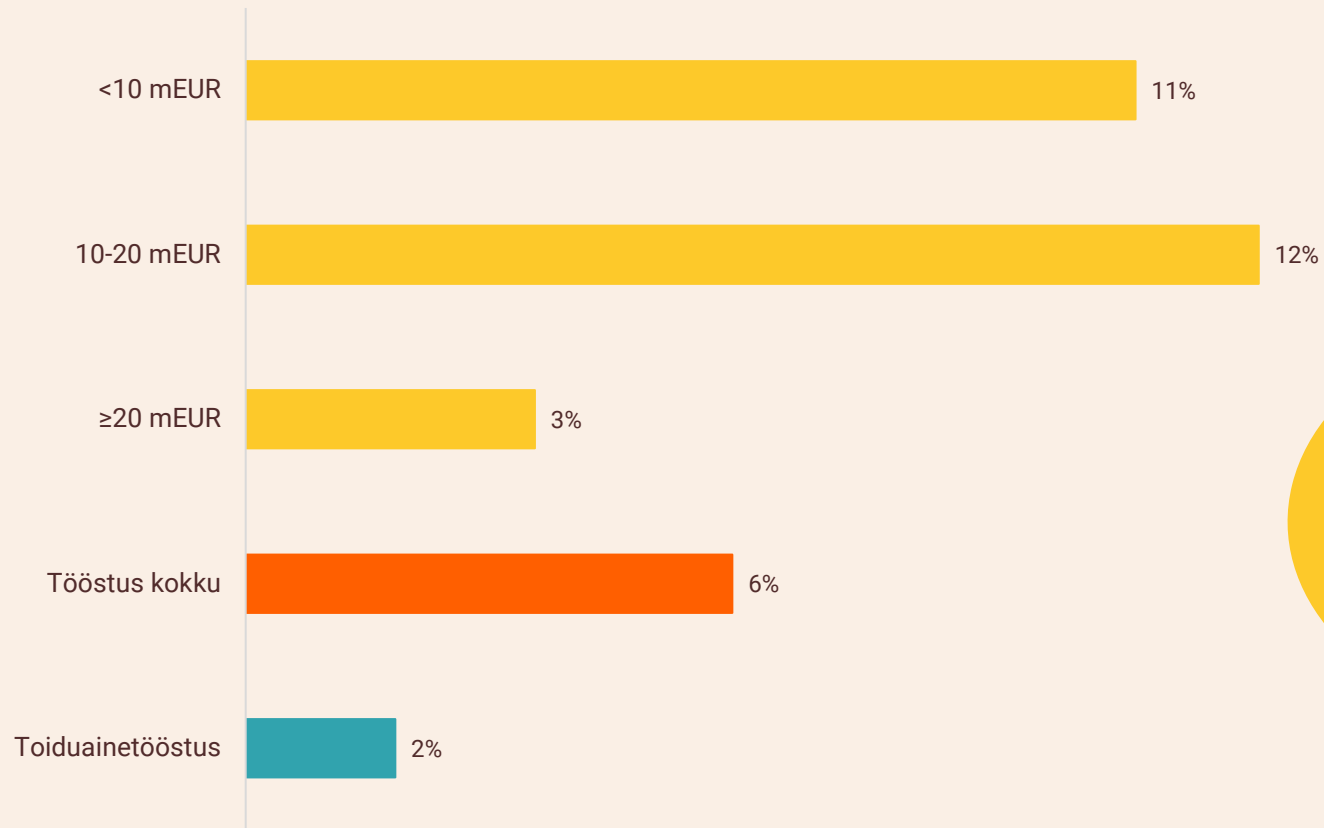
Väliskeskonna ebakindlus pärsib strateegilisi otsuseid

Mis hoiab investeerimist tagasi?

Investeeringutoetused ei jõua toiduainetööstusesse

Riigipoolse toetuse osakaal 2025. aasta investeeringute mahust

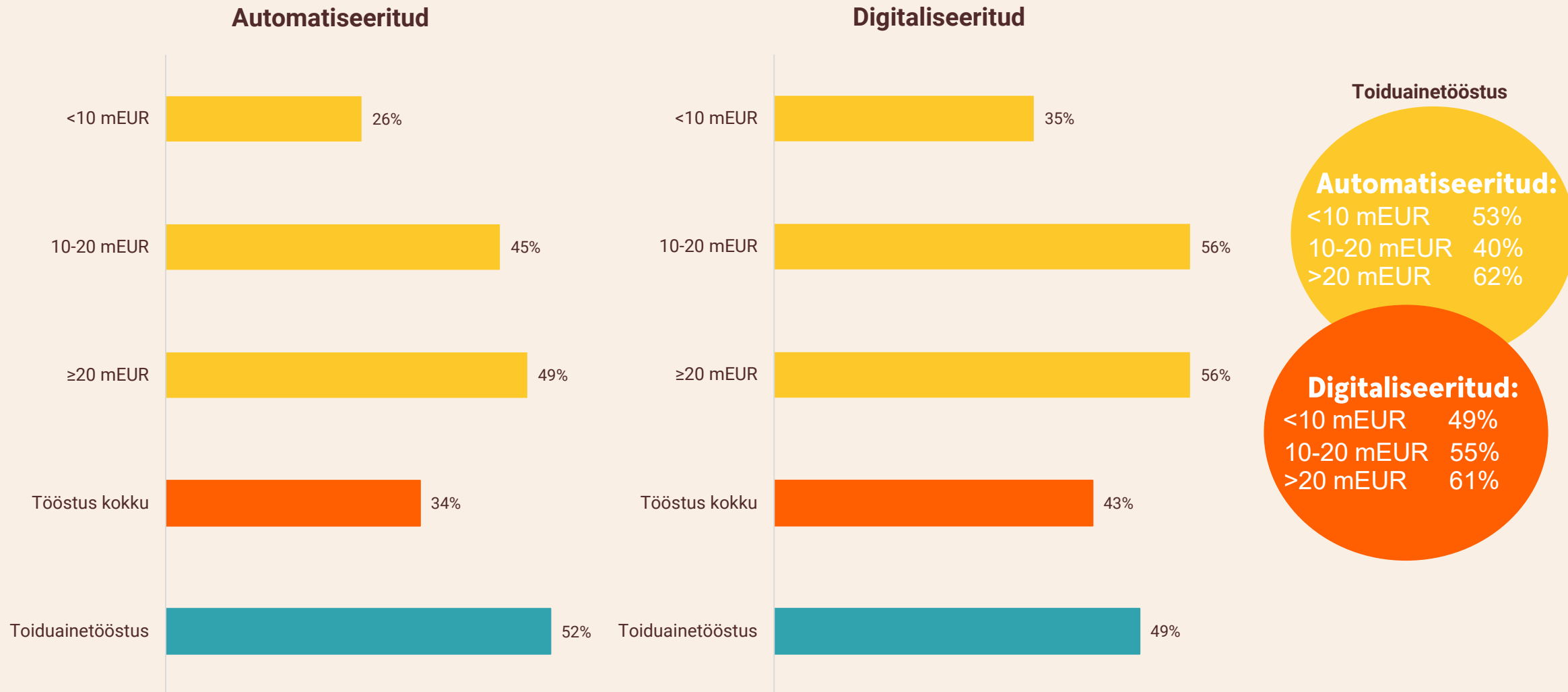

Toiduainetööstus

Riigipoolset toetust koges 19% ettevõtetest

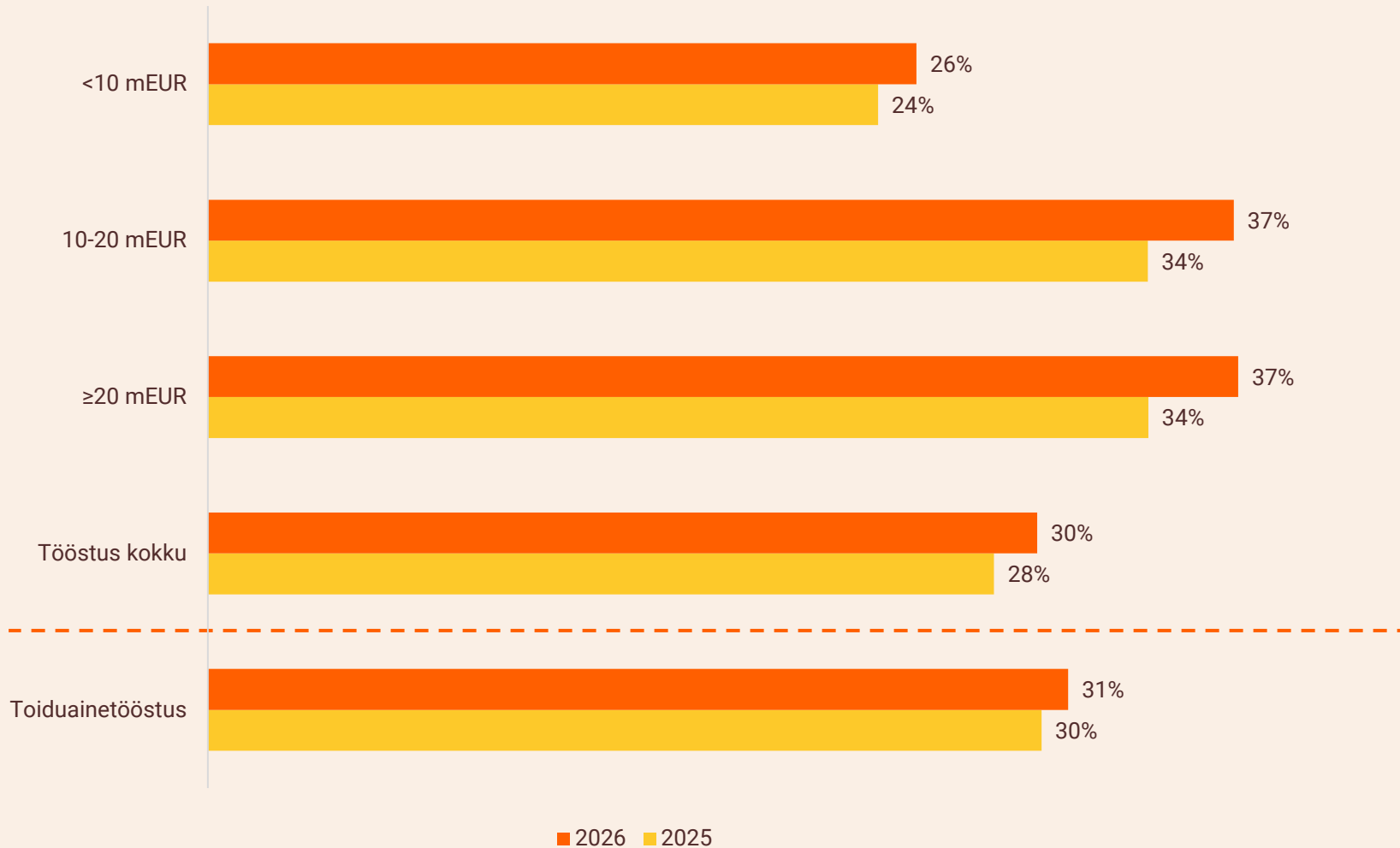
Toetuse kogusumma toiduainetööstuses: 0,7 miljonit

Automatiseeritus ja digitaliseeritus on heal tasemel

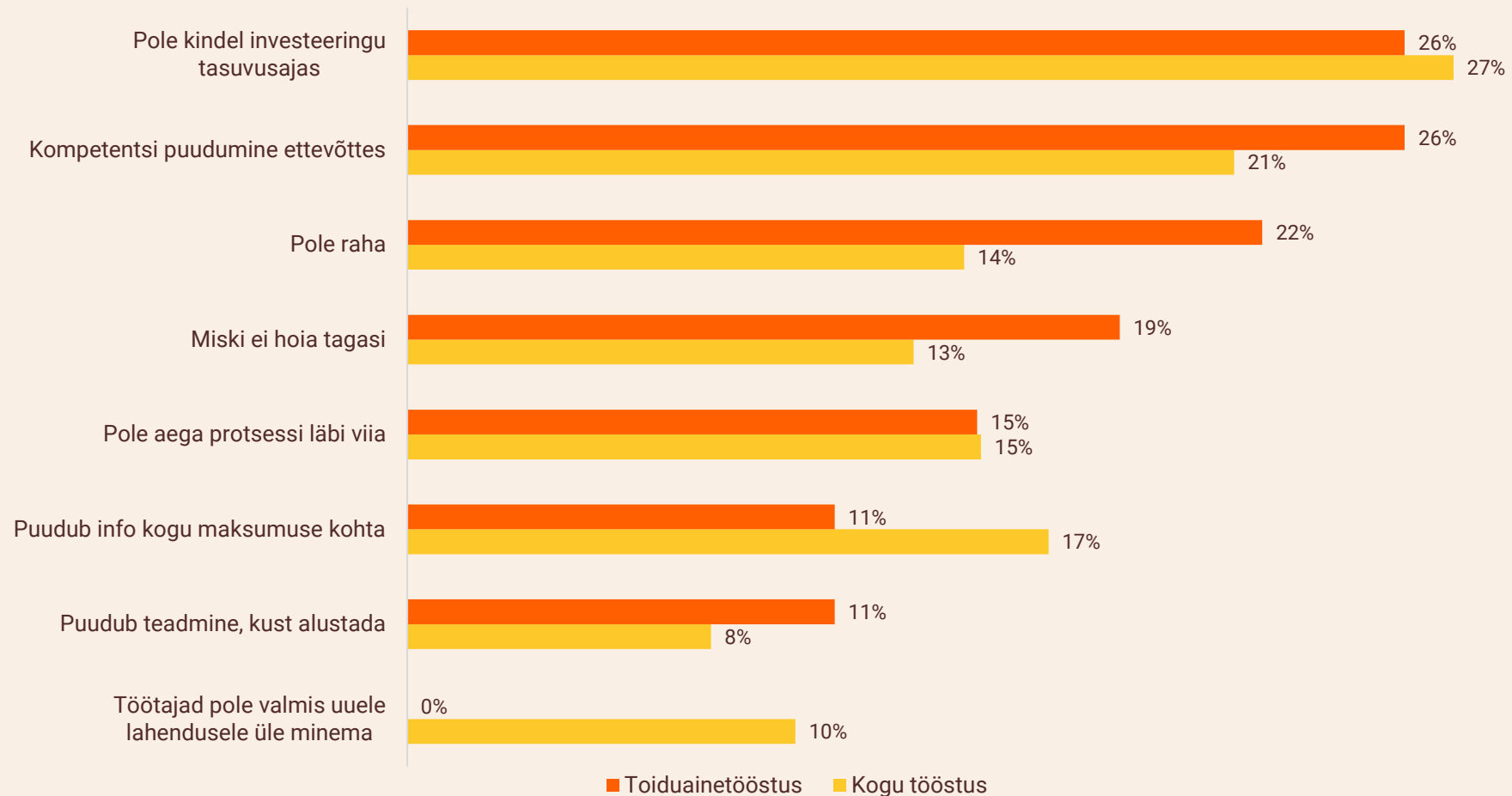
Fookus automatiseerimisel ja digitaliseerimisel

Automatiseerimise ja digitaliseerimise eelarve koguinvesteeringutest

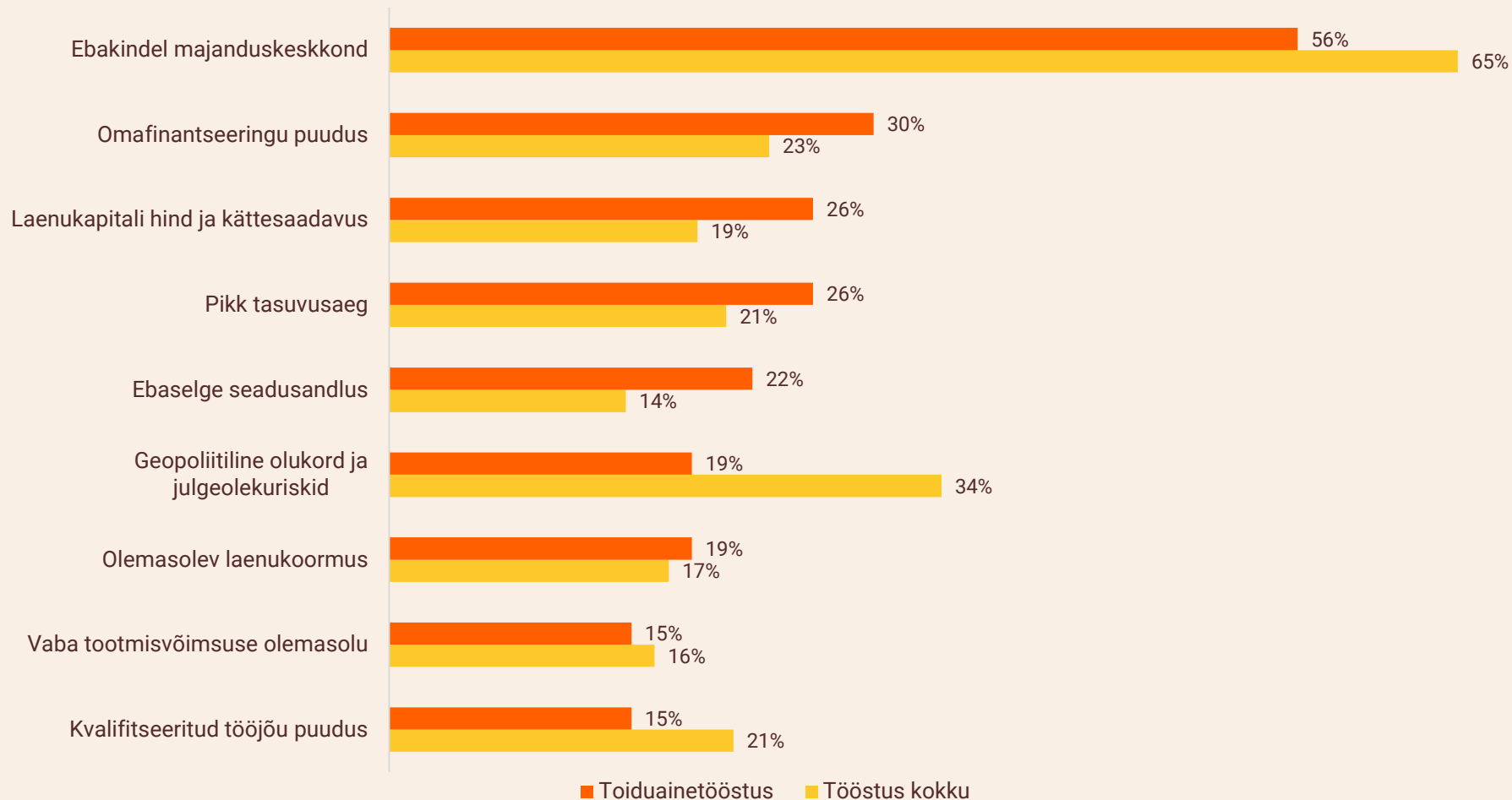
Automatiseerimise ja digitaliseerimise suurimad takistused on kompetentsis ning teadmatus tasuvusajas

Mis hoiab automatiseerimist ja/või digitaliseerimist tagasi?

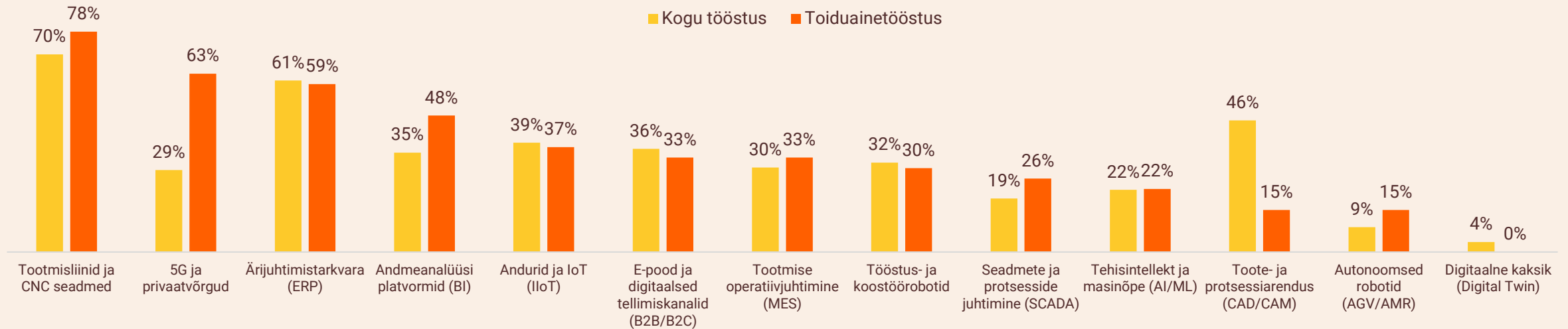
Väliskeskonna ebakindlus pärsib strateegilisi otsuseid

Mis hoiab investeerimist tagasi?

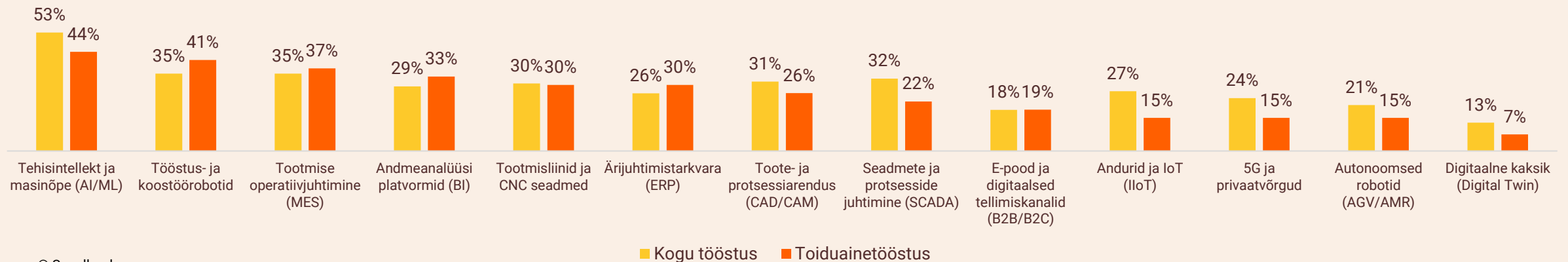

AI rakendamine on tõusnud tehnoloogiainvesteeringutes esikohale

Kasutusel olevad lahendused täna

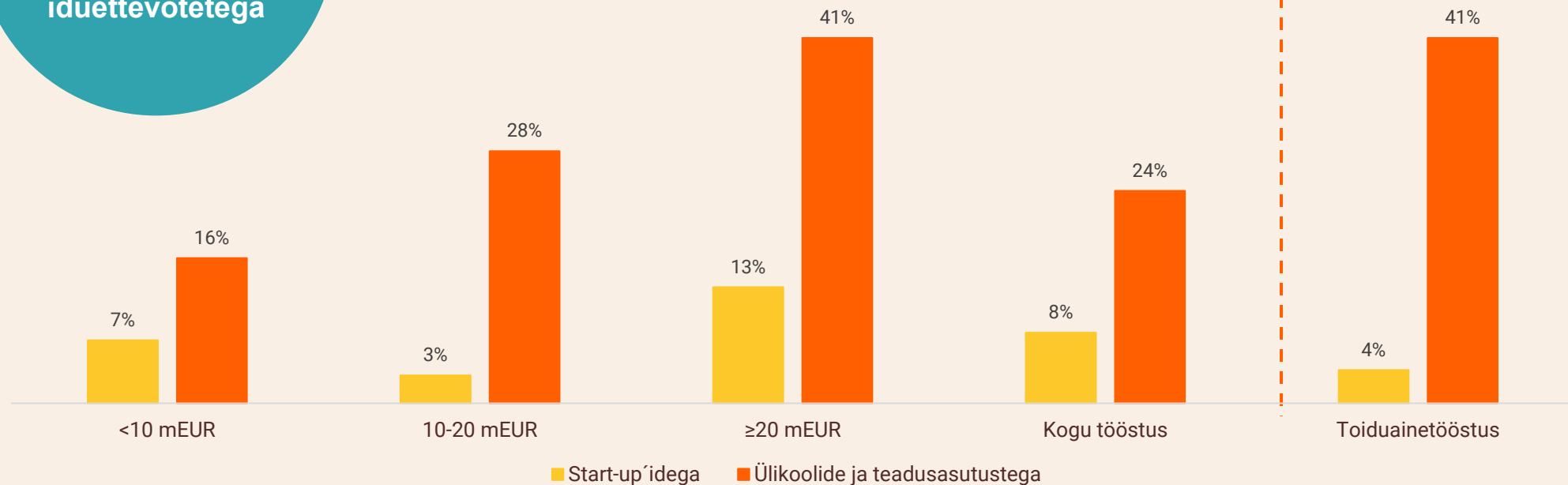
Plaan investeerida järgmise 2 aasta jooksul

Aina enam tugevneb koostöö ülikoolide ja teadusasutustega

Toiduainetööstuse ettevõtetest 44% teeb koostööd kõrgkoolide või iduettevõtetega

Koostöö start-up'ide ja ülikoolidega

Koostöövorm:

- Tootearendus
- Teadusuuringud
- Loengute andmine

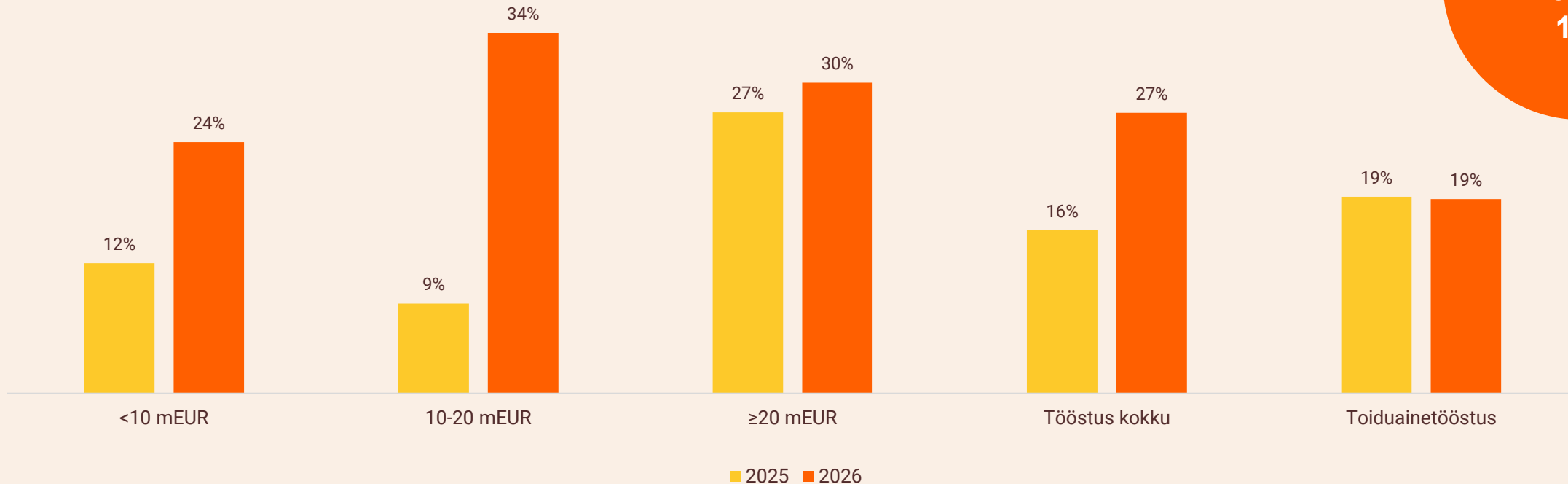
Küberrünnakud muutuvad üha tõsisemaks ja laiapindsemaks

Toiduainetööstus

Küberrünnaku risk (5-pallisel skaalal): 3,2

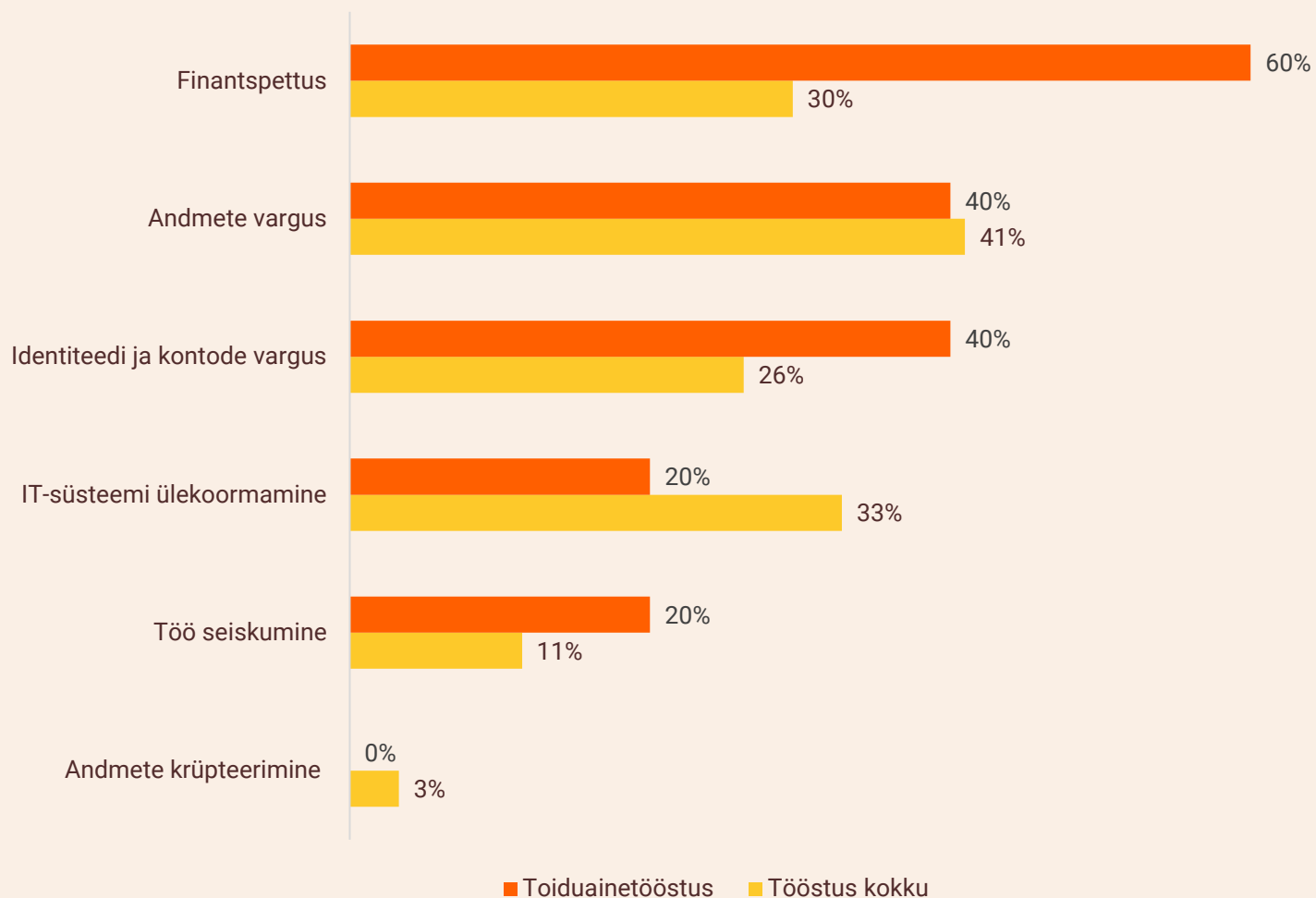
Küberrünnakut koges: 19%

Kas ettevõtete vastu on viimase 12 kuu jooksul pandud toime küberrünnak?

Oluline on andmete ja süsteemide kaitse

Milline oli rünnaku mõju ettevõttele?

Muu:

- ✓ maksete nõudmine
- ✓ veebilehe häired ja rikkumine
- ✓ raha vargus
- ✓ tarnijatele võltskirjade saatmine ettevõtte nimel

Ettevõtjate ootused stabiilsele ja prognoositavale majanduskeskkonnale

Stabiilne ettevõtluskeskkond

- ✓ Maksuralli peatamine
- ✓ Energiahindade langetamine
- ✓ Erasisikute maksuvähendus
- ✓ Maksurahu tagamine
- ✓ Välis tööjõu reeglite leevendamine
- ✓ Toetused investeringuteks
- ✓ Võrgutasude kontrolli alla saamine
- ✓ Inseneriõppe ja reaalainete väärtustamine

Konkurentsivõimelisemad tingimused

- ✓ Luua naaberriikidega samal tasemel ettevõtluskeskkond
- ✓ Sarnaste meetmete loomine võrreldes teiste riikidega

Koostöö suurendamine haridusasutuste vahel, et tagada kvalifitseeritud tööjõu kasv

Riiklike kontrollide ja bürokraatia vähendamine

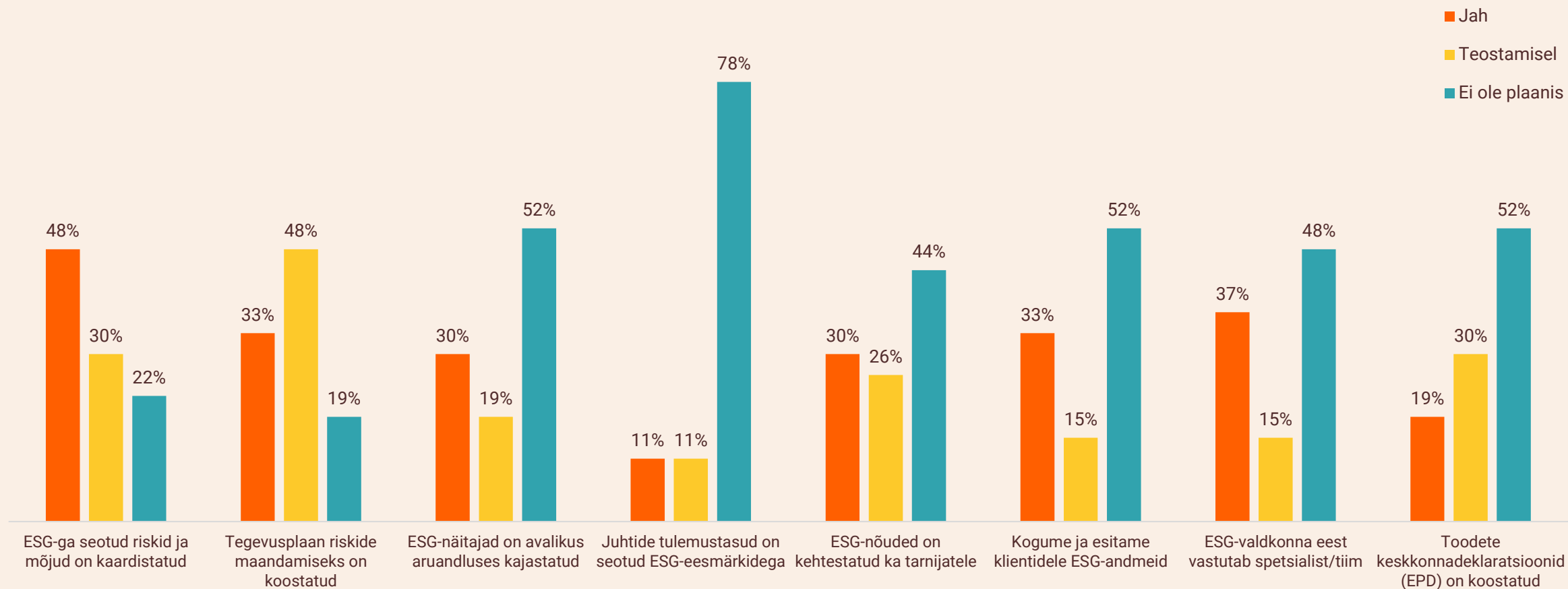
Jätkusuuutlikkus

Toiduainetööstuses ESG-ga seotud riskid ja mõjud on kaardistatud

Jätkusuutlikkuse
mõju:
Praegu: 3
5 a. pärast: 3,4

Ettevõtete ESG eesmärgid

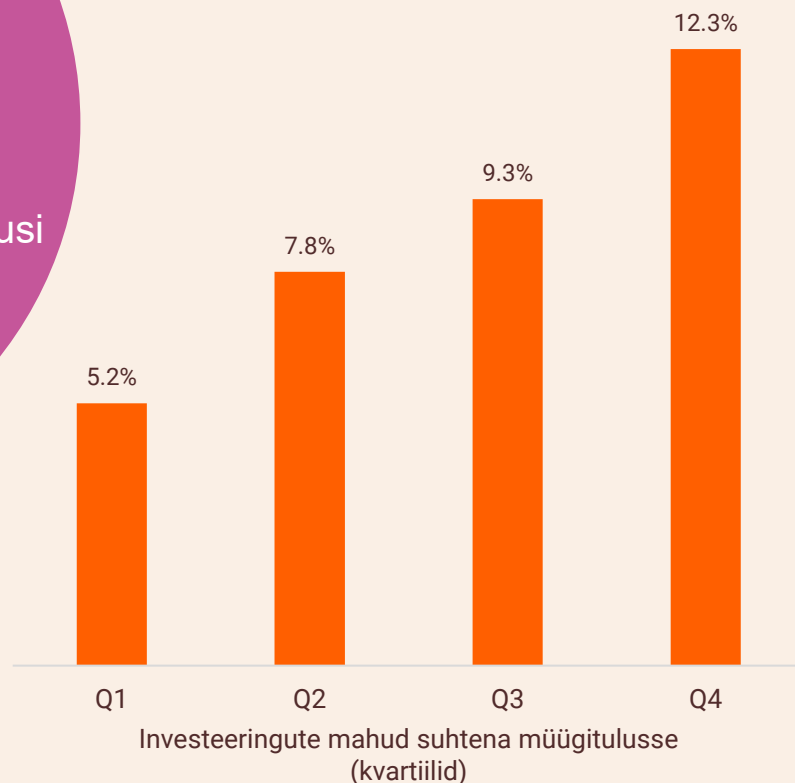

Suuremad investeeringud loovad kogu töötlevas tööstuses tugevad eeldused oluliseks kasumikasvuks

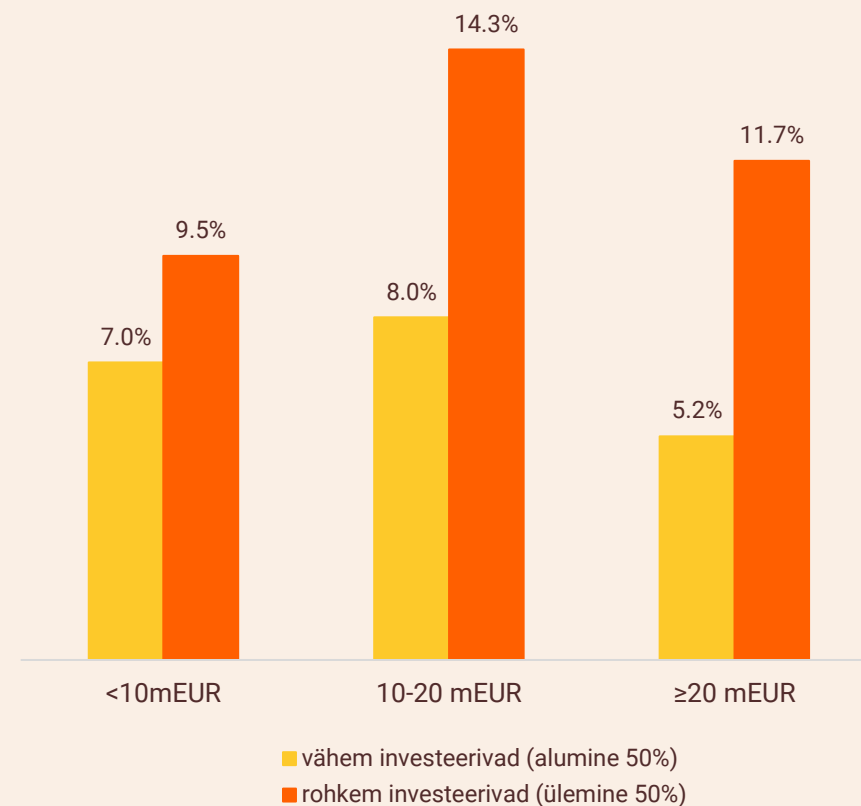
Kõrgema EBITDA marginaaliga ettevõtted:

- ✓ investeerivad rohkem efektiivsusse ja tehnoloogiasse
- ✓ prognoosivad suuremat kasvu
- ✓ kasutavad ulatuslikumalt automatiseerimist ja digilahendusi
- ✓ teevad tihedamat koostööd teadusasutustega

EBITDA marginaali võrdlus

EBITDA marginaali võrdlus keskmine

Kokkuvõtteks

- Tööstuse üldised **väljavaated paranevad**, kuid hüppelist kasvu pole oodata. Eesti **SKP on kümnel viimasel kvartalil sisuliselt püsinud nullkasvus**, taastumine on **aeglane, kuid alanud**.
- Eesti toiduainetööstus on liikumas **mõõduka taastumise** kursil.
- Konkurentsivõime keskmes on endiselt **omahind**, aga järjest enam vajab tähelepanu **sisendite ja ostjate riskide juhtimine**. **Puhvrite hoidmine** on tänases keskkonnas **oluline**.
- **Kasvu** otsitakse üha enam **uutelt turgudelt**: Saksamaa, Rootsi ja Taani.
- Ettevõtete **konkurentsivõime on lähiaastate edu võti**. Suurim proovikivi on **kohanemine tööjõuturu ja tehnoloogiliste muutustega**, mistõttu **investeeringud uutesse lahendustesse on hädavajalikud**.
- Pank on valmis **kaasa mõtlema ja rahastama projekte**, mis aitavad tugevdada **konkurentsivõimet** ja viia ellu **kasvuambitsioone**.

**Tööstusuuringu täpsemad tulemused on leitavad meie
blogist:
blog.swedbank.ee/toostusuuring**

Aitäh!

Oliver Olt

Swedbanki toiduainetööstuse juht

Swedbank AS

Oliver.Olt@swedbank.ee

blog.swedbank.ee/toostusuuring